

Håb ud over graven

Håb ud over graven

KAPITEL 1

Hvad er døden?

Døden er menneskets største fjende, og af alle de informationskilder, der står til rådighed for mennesket, er det kun Bibelen, der giver os konkrete oplysninger om fremtiden for dem, der rammes af dette frygtindgydende uhyre. Guds ord lover, at der kommer en tid, hvor der „ikke længere vil være nogen død“, og desuden, at de, der er døde, vil leve igen. (Åbenbaringen 21:4; Johannes 5:28, 29). Kendskabet til Skaberens forsyn for en døende menneskeslægt bør være en sand trøst for dem, der sørger over deres elskede afdøde.

Til det grufulde spøgelse, som døden i sig selv er, kommer den næsten universelle usikkerhed om, hvad der ligger hinsides graven. Hvad sker der med et menneske i det øjeblik, der følger efter døden? Lever det menneske stadig på en eller anden mystisk måde og svæver rundt i begravelsesforretningen, mens hans venner er samlet for at sørge over hans bortgang? Eller er han rejst til en ukendt og „smuk ø et eller andet sted“? Eller, hvis den afdøde ikke var kristen, befinder han sig nu i de traditionelle områder for de fordømte, hvor han er dømt til at lide en evigheds tortur i et helvede af ild og svovl?

Hvor meget vi end prøver, kan vi ikke helt fjerne disse spørgsmål fra vores sind. Og selvom mange af os måske delvist trøster os med tanken om, at i det

mindste mange af vores nære venner og slægtninge, der er døde, var gode mennesker og trofaste tilhængere af kristendommen, som de forstod den, og derfor ifølge vores accepterede tro nu burde være lykkelige i himlen, har vi alligevel alle haft nogle kære venner og sandsynligvis slægtninge, der er døde uden for den ortodokse tro og praksis, og vi kan ikke lade være med at undre os over, hvad der er blevet af disse. Lider de nu, eller er de lykkelige?

Videnskaben giver intet håb

Videnskaben fortæller os, at der ikke er noget bevis for, at menneskelivet fortsætter, når døden indtræffer. Da vi lever i en materialistisk tidsalder, er mange tilbøjelige til at acceptere denne opfattelse. Påstanden er, at hvad livsprincippet angår, er mennesket ikke anderledes end de lavere dyr; at den menneskelige arts højere intelligens ikke skyldes den traditionelle teori om, at mennesket har skjult en særskilt intelligens i sig, kaldet en "sjæl" eller en "ånd", men det faktum, at det besidder en overlegen, en mere raffineret organisme end dyreverdenen.

Lad os nu se på et par skriftsteder, der tydeligt viser, at videnskaben har ret, hvad angår de dodes nuværende tilstand. Prædikeren 9:5 lyder: "For de levende ved, at de skal dø, men de døde ved intet." Salme 49:10-12 er også relevant: "De vise skal til sidst dø, ligesom de tåbelige og uforstandige, og efterlade al deres rigdom. Graven er deres evige hjem, hvor de vil blive for evigt. De kan opkalde deres ejendomme efter sig selv, men deres berømmelse vil ikke vare ved. De vil dø, ligesom dyrene."

I 1. Mosebog 2:7 fortælles det, at "Herren Gud formede mennesket af jordens støv og blæste livets ånde ind i dets næsebor; og mennesket blev en levende sjæl." Senere, efter dette oprindeligt perfekte pars synd, sagde Gud: "I dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden, da du er taget derfra; for du er støv, og til støv skal du vende tilbage." (1. Mosebog 3:19). I Salme 146:4 fremsætter David en eftertrykkelig erklæring om tilstanden for dem, der vender tilbage til støvet. Vi citerer: "Når de udånder, vender de tilbage til jorden, og alle deres planer dør med dem." Hvis sproget overhovedet betyder noget, er der ingen tvivl om, at disse ord beskriver en død person som værende bevidstløs, hvor alle tanker er forsvundet.

Bemærk igen salmistenes udsagn – "Når de udånder, vender de tilbage til jorden." Hvis et menneske, som et bevidst, levende væsen, blev skabt ved foreningen af det materielle legeme med livets ånde, ville det forekomme rimeligt, at når disse to elementer adskilles, ville livet ophøre; og det er præcis, hvad teksten siger – "alle deres planer dør med dem."

Nogle undrer sig måske over "livsåndedrættet" og tænker, at det måske er noget, der fortsætter med at leve, efter at kroppen er død. Vi vil lade emnet "sjælen" ligge til senere overvejelse, men lad os nu undersøge et afsnit, der beskriver dødsprocessen og viser nøjagtigt, hvad der bliver af de to hovedelementer, som guddommelig, skabende visdom har forenet for at frembringe menneskeligt liv. Der står: "Så vender støvet tilbage til jorden, som det

var, og ånden vender tilbage til Gud, som gav den.”
Prædikeren 12:7

Nøglen til en korrekt forståelse af denne tekst findes i ordet "vende tilbage", der bruges om både kroppen og ånden. Det siges, at kroppen vender tilbage til jorden. Dette skyldes, at dens elementer oprindeligt kom fra jorden. Det følger derfor, at hvis ånden vender tilbage til Gud, må den have været hos Gud, før den trådte ind i den menneskelige organisme. Hvis at være hos Gud i denne forstand betyder at være i himlen, følger det, at hvis den "ånd", der her henvises til, er en bevidst enhed, der er i stand til at nyde livet i en åndelig himmel, betyder det, at hver og en af os må have været i den åndelige himmel, før vi blev født; ellers kunne man ikke sige, at vi "vender tilbage", når vi dør.

Hvad "Ånden" virkelig er

Det hebraiske ord, der her er oversat med "ånd", er *ruach*. Professor Strong, en anerkendt autoritet inden for hebraisk og græsk, fortæller os, at dette hebraiske ord *ruach* betyder "vind" eller "åndedrag". Det er det samme hebraiske ord, der er oversat med "åndedrag" i 1. Mosebog 7:15, hvor det siges, at de lavere dyr besidder det. Vi citerer: "Par af alle skabninger, der har livets ånde [*ruach*] i sig, kom til Noah og gik ind i arken." Hvis brugen af ordet *ruach* til at beskrive livets ånde eller ånd hos mennesker betyder, at vi har en eller anden form for intelligent enhed indeni os, der fortsætter med at leve, efter at kroppen dør, betyder det også, at de lavere dyr iboende besidder noget lignende immaterielt, som aldrig kan dø.

Men når vi tænker i overensstemmelse med Guds ord, bliver alt klart. I 1. Mosebog 2:7 står der, at Gud skabte mennesket af jordens støv og »blæste livets ånde ind i dets næsebor«. Resultatet af foreningen af kroppen med livets ånde siges at være, at "mennesket blev en levende sjæl". Det er indlysende, at når kroppen vender tilbage til jorden, og livets ånde eller ånd vender tilbage til sin oprindelige kilde – til Gud, som gav den – efterlader den individet i samme tilstand, som han var i før fødslen, hvilket var en tilstand af ikke-eksistens.

For at afklare dette spørgsmål endnu mere entydigt behøver vi blot at henvende os til Prædikeren 3:19-21, hvor det hebraiske ord *ruach* igen bruges, og der står det, at både menneskets og dyrets ånde [*ruach*] går til det samme sted ved døden. Vi citerer: "For det, der overgår menneskenes børn, overgår også dyrene; det samme overgår dem: som det ene dør, så dør det andet; ja, de har alle én ånde [*ruach*]; således at mennesket ikke har nogen forrang frem for dyret: for alt er tomhed. Alle går til ét sted: alle er af jord, og alle vender tilbage til jord. Hvem ved [at] menneskets ånd stiger opad [til himlen] og [at] dyrets ånd går nedad til jorden?"

Det Nye Testaments beretninger om døden stemmer fuldt ud overens med dem i Det Gamle Testamente. Jesus antyder, at de døde befinder sig i en tilstand af bevidstløshed ( ), som han sammenligner med søvn. I Johannes 11:1-46 har vi en vidunderlig afslørende beretning om sygdommen, døden og opvågningen af Lazarus, en kær ven af Jesus. Martha og Maria, Lazarus' søstre, var også

venner af Mesteren, og da deres bror blev syg, sendte de bud til Jesus i den tro, at han straks ville komme dem til hjælp.

I stedet for straks at gå til sin ven Lazarus' seng, tøvede Jesus. Efter at der var gået noget tid, sagde han til sine disciple: »Vores ven Lazarus sover; men jeg går, for at jeg kan vække ham fra søvnen.« Disciplene misforstod dette og antog, at Jesus henviste til naturlig søvn. Da sagde han klart: »Lazarus er død.« Senere, ved Lazarus' grav, henvendte Jesus sig til den døde med høj røst og sagde: »Lazarus, kom ud!«, og vi får at vide, at »den, der var død, kom ud.« Der er her intet, der tyder på, at Lazarus' »sjæl« befandt sig i en himmel af salighed eller et helvede af pinsler. Ifølge beretningen sov han i døden. Ja, Jesus troede på »dødens søvn«.

I beretningen om Lazarus' opvågning fra dødens søvn har vi fremhævet det faktum, at det bibelske håb om livet efter døden ligger i forsikringen om, at der skal ske en opstandelse af de døde, snarere end i antagelsen om, at mennesket besidder en iboende udødelighed. Apostlen Paulus er fuldstændig enig i dette. I 1. Korintherbrev 15:12-18 konkluderer han, at hvis der ikke er nogen opstandelse af de døde, så er "de, som er faldet i søvn i Kristus, fortabte".

Også i Johannes' Åbenbaring finder vi den samme ensartede tankegang med hensyn til de dødes bevidstløse tilstand. For eksempel siger Åbenbareren: »Havet gav de døde, som var i det, og døden og dødsriget gav de døde, som var i dem.« (Åbenbaringen 20:13). Vi vil lade emnet helvede ligge

til senere overvejelse. Det er nu tilstrækkeligt at bemærke, at ifølge den netop citerede tekst erklæres de, der befinder sig i det bibelske "helvede", for at være døde. Dette betyder, at de ikke er i live og bliver pint. Teksten afslører også, at de dødes håb er, at de vil blive bragt ud af helvede – oprejst til liv.

Kort sagt er svaret på spørgsmålet: Hvor er de døde? at de nu befinder sig i en tilstand af bevidstløshed; at alt håb om liv efter døden er centreret i den bibelske forsikring om, at der gennem den store Skabers mægtige kraft, udøvet af den guddommelige Kristus i den kommende kongerigsperiode, skal ske en "opstandelse af de døde, både de retfærdige og de uretfærdige." Apostlenes Gerninger 24:15

Satans løgn

Inden vi forlader denne del af emnet, er det på sin plads, at vi holder en pause længe nok til at henlede opmærksomheden på oprindelsen til den falske teori, der er så almindeligt accepteret i både kristne og ikke-kristne religioner, nemlig at "der ikke findes nogen død". Hvis Bibelen så tydeligt lærer, at døden er en grim realitet og menneskets værste fjende, hvor kom så ideen fra, at den er en ven i den forstand, at den blot er porten til et andet liv?

Svaret på dette spørgsmål findes i beretningen i Første Mosebog om menneskets fald i synd og død. Satan, der handlede gennem slangen, sagde, da han talte med Eva før den synd, der førte til døden: »I skal slet ikke dø.« (Første Mosebog 3:4). Gud sagde, at straffen for ulydighed ville være døden – »I skal helt

sikkert dø.« (1. Mosebog 2:17). Hele Bibelens vidnesbyrd stemmer overens med denne oprindelige erklæring om, hvad der udgør straffen for synd. "Syndens løn er døden," erklærer Paulus. (Romerne 6:23). "Den sjæl, der synder, skal dø," siger Ezekiel. (kap. 18:4). I Åbenbaringen 20:2,3 får vi den tanke, at den "gamle slange", der forførte moder Eva, har fortsat med at være en forfører lige siden; og historien afslører, at dette faktisk er sandt. Gennem tiderne er der gjort alt, hvad der står i magten, for at understøtte Satans løgn: »I skal slet ikke dø.« Som følge heraf baserer næsten alle, der i dag overhovedet forsøger at tro på et liv efter døden, deres tro på den antagelse, at mennesket besidder en iboende udødelighed. Men hvad siger Skriften om udødelighed? Det næste kapitel behandler disse punkter.

KAPITEL 2

Er mennesket udødeligt?

Teorien om iboende udødelighed, som hævder, at når det, vi kalder døden, indhenter et menneske, bliver det mere levende end før det skete, er baseret på den antagelse, at der et eller andet sted i den menneskelige organisme lurer et undvigende, immaterielt og usynligt ego eller en intelligens, der kaldes en "sjæl". Teologernes påstand er, at denne sjæl er udødelig eller dødssikker; derfor, at når kroppen dør, undslipper denne indre intelligens, eller det virkelige menneske, fra sit fængsel af menneskelige begrænsninger og er fri til at nyde livet for evigt på et meget højere eksistensplan – medmindre det selvfølgelig har været en ond sjæl. I sidstnævnte tilfælde skal sjælen ifølge traditionel teologi lide ubeskrivelige kvaler i et brændende helvede af bogstavelig ild; eller i bedste fald, ifølge romersk-katolsk teologi, gennemgå en lang periode i skærsilden, før den kan nyde himlens frihed og velsignelser.

Udtrykkene "udødelig sjæl" og "evig sjæl" bruges så almindeligt i religiøse samtaler, at de, der ikke har undersøgt sagen, tager det for givet, at det er bibelske udtryk. Af denne grund vil det være en stor overraskelse for mange at høre, at disse udtryk slet ikke findes i Bibelen. Den traditionelle udødelighed af den menneskelige sjæl er rent et produkt af fantasien og har overhovedet ingen bibelsk støtte.

Ordet "sjæl" og dets flertal, "sjæle", bruges mere end fem hundrede gange i Bibelen, men der er ikke et

eneste sted, hvor der så meget som antydes, at menneskets sjæle er udødelige. Tværtimod, hvor Bibelen end diskuterer emnet død i forbindelse med sjælen, fastslår den tydeligt og klart, at sjælen, ligesom kroppen, er underlagt døden. For eksempel siger Herren gennem profeten: "Se, alle sjæle er mine; ligesom faderens sjæl, så er også sønnens sjæl min: den sjæl, der synder, skal dø." (Ezekiel 18:4). I Det Nye Testamente læser vi Jesu ord: »Frygt ikke dem, der dræber kroppen, men ikke kan dræbe sjælen; frygt snarere ham, der kan ødelægge både sjæl og krop i helvede [*Gehenna*].« (Mattæus 10:28). Ja, selv de sjæle, der kommer i det bibelske helvede, bliver ødelagt, ikke pint eller tvunget til at lide.

Ordet "sjæl" i Det Gamle Testamente er oversat fra det hebraiske ord *nepshesh*. Professor Young angiver i sin *Analytical Concordance of the Scriptures*, at dette ord *nepshesh* ganske enkelt betyder "dyr" eller, frit oversat, det, der er levende – et sansende væsen. Ordet bruges i Det Gamle Testamente i forbindelse med både de lavere dyr og mennesket. I 4. Mosebog 31:28 anvendes det om dyr som kvæg, æsler og får. Hvis vi altså insisterede på, at det hebraiske ord *nepshesh*, der oversættes med "sjæl" i Det Gamle Testamente, betyder udødelig sjæl, ville vi være nødt til at konkludere, at de lavere dyr også besidder udødelige sjæle – en konklusion, som få ville acceptere.

Ordet »sjæl« i Det Nye Testamente er oversat fra det græske ord »*psuche*«. Vi ved, at dette ord har nøjagtig samme betydning som det hebraiske ord »*nepshesh*«, idet apostlen Peter bruger det til at

oversætte sidstnævnte, når han citerer fra Salme us 16:10. Apostelens citat findes i Apostlenes Gerninger 2:27 og lyder: "For du vil ikke lade min sjæl [græsk: *psuche*", hebraisk: *nephesh*] blive i dødsriget, og du vil ikke lade din Hellige se forfald." Peter fortæller os, at dette er en profeti om Jesu død og opstandelse, at hans sjæl ikke blev efterladt i dødsriget.

I Matthæus 26:38 siges det, at Jesus sagde: "Min sjæl er dybt bedrøvet, ja, til døden." Dette er helt i overensstemmelse med den profetiske erklæring om Jesus, der siger, at hans sjæl blev "gjort til et offer for synd." Ja, Jesu sjæl døde, og gennem dette store offer er hele menneskehedens sjæle forløst fra døden og vil i sidste ende opstå fra dødens tilstand.

En anden interessant anvendelse af det græske ord *psuche* [dansk: "sjæl"] i Det Nye Testamente findes i Apostlenes Gerninger 3:20-23. Her har vi en profeti, der beskriver genoprettelsens eller opstandelsens værk, som Messias vil udføre efter sin genkomst og oprettelsen af sit rige. Vi får at vide, at da "vil enhver sjæl, som ikke vil høre [adlyde] denne profet, blive udryddet blandt folket." Således understreger både Det Gamle og Det Nye Testamente det faktum, at menneskelige sjæle er dødelige, underlagt døden, og at alle onde sjæle i sidste ende skal udryddes – ikke bevares og pines, som middelalderens trosbekendelser vil have os til at tro.

Den første menneskelige sjæl blev skabt

Lad os nøje bemærke den proces, hvorved den første menneskelige sjæl blev skabt, da dette vil hjælpe os til at forstå mere klart, hvad en sjæl egentlig

er. Den bibelske beretning herom findes i 1. Mosebog 2:7, hvor der står: "HERREN Gud formede mennesket af jordens støv og blæste livets ånde ind i dets næsebor; og mennesket blev en levende sjæl."

Bemærk, at sjælen her fremstilles som resultatet eller produktet af en forening af kroppen, eller organismen, med livets ånde – "mennesket blev en levende sjæl." Dette afsnit siger ikke, som mange tidligere fejlagtigt har antaget, at Gud skabte mennesket og derefter indpodede en sjæl i det – det erklærer snarere, at mennesket ved skabelsen "blev" en sjæl, hvilket er noget helt andet.

For det første blev menneskets organisme eller krop ifølge beretningen dannet – af "jordens støv". Dette er videnskabeligt i overensstemmelse med de kendsgerninger, vi kender i dag, da menneskets krop udelukkende består af de forskellige kemiske grundstoffer, der findes i jorden. Derefter blev denne organisme indblæst med "livets ånde", den livgivende kraft i den luft, vi indånder, som er nødvendig for både menneskers og dyrs liv. Det hebraiske ord, der her er oversat med "åndedrag", er *neshamah*, hvilket ifølge professor Young bogstaveligt betyder "åndedrag". Det faktum, at det blev pustet ind i fader Adams næsebor, understreger, at det var åndedraget. Næseborene ville bestemt forekomme som et mærkeligt sted at placere en udødelig sjæl.

Hvad skete der så, da livets ånde blev blæst ind i næseborene på denne første menneskelige organisme? Simpelthen dette: den blev levende – eller, som teksten siger, "en levende sjæl". Set på

denne måde er "sjælen" i virkeligheden det, der er resultatet af foreningen af organismen med åndens livgivende egenskaber – "livets ånde". En enkel illustration af dette er det elektriske lys. Pæren med sit indre vakuum, glødetråd osv. er ikke lyset; heller ikke er den elektricitet, der strømmer gennem den, lyset; men foreningen af pæren med elektriciteten frembringer lyset. Ødelæg pæren (organismen) eller afbryd strømmen (svarende til livets ånde), og lyset slukkes; det vil sige, det ophører med at eksistere, idet det slukkes.

Lige sådan er det med den menneskelige sjæl. Når kroppen bliver svækket gennem sygdom eller ulykke, til det punkt, hvor den ikke længere kan fungere tilstrækkeligt godt til at reagere på de livsbevarende impulser fra livsåndedrættet, "slukkes" individets sjæl eller liv, det vil sige, det ophører med at eksistere, det dør. Ligeledes, hvis livsåndedrættet af en eller anden grund eller på en eller anden måde holdes væk fra kroppen, som ved drukning eller kvælning, ophører livet også – sjælen dør.

I den forbindelse bør man naturligvis huske på, at livets store hemmelighed, hvis ydre manifestationer vi til en vis grad er i stand til at forstå, ligger i Skaberens hænder. Han er den store Skaber, ikke blot af mennesket, men også af de lavere dyr. Han er for alt liv på jorden, hvad solen er for alt naturligt lys, det vil sige, han er kilden. Det er ikke muligt for mennesket at danne en organisme, fylde den med noget af jordens atmosfære og få den til at leve. Den bogstavelige luft er livets ånde både for mennesker og for de lavere dyr, fordi den er et medium for

Skaberen, hvorig, hvilket betyder, at livsprincippet formidles til alle levende væsener på jorden.

Dette livsprincip er imidlertid ikke en intelligens, men blot Guds kraft, ved hvilken alt liv eksisterer. I 1. Mosebog 7:15,22 siges det, at dette samme livets åndedrag er en egenskab hos de lavere dyr.

Når vi fortsætter vores undersøgelse, vil vi opdage, at grunden til, at Bibelen giver håb om et fremtidigt og evigt liv for mennesker, der adlyder Guds lov, er, at Skaberen har til hensigt at fortsætte med at give dem livsprincippet, og ikke fordi han oprindeligt indsatte noget i deres organisme, der er dødsikkert.

Håbet om udødelighed

Som allerede nævnt findes udtrykket "udødelig sjæl" slet ikke i Bibelen. Ordet "udødelig" bruges kun én gang i hele Bibelen, og i det ene tilfælde anvendes det om Herren og ikke om mennesket. Vi citerer: "Ære og herlighed være den evige, udødelige, usynlige Konge, den eneste vise Gud, i al evighed." (1 Timoteus 1:17). I 1 Timoteus 6:16 har vi et afsnit som det foregående, hvor ordet "udødelighed" bruges. Denne tekst taler også om Herren og lyder: "Han alene har udødelighed og bor i et lys, som ingen kan nærme sig; ingen har set ham, og ingen kan se ham; ham være ære og magt i al evighed." Disse to skriftsteder bør afgøre spørgsmålet om, hvorvidt mennesket af natur er et udødeligt væsen.

Ordet "udødelighed" bruges fire andre gange i Bibelen, og i hvert tilfælde beskriver det en fremtidig, betinget belønning i det evige liv for dem, der i dette liv trofast følger i Mesterens fodspor. Og lad os lige

her igen understrege, at vi ikke forsøger at bevise, at der ikke er noget fremtidigt liv for mennesker, men snarere, at alt håb om et fremtidigt liv ifølge Bibelen er baseret på, at der skal ske en opstandelse af de døde, snarere end på den antagelse, at vi af natur er udødelige og derfor ikke kan dø.

Vi vil foreløbig lade det generelle emne om opstandelsen ligge og kun gøre en kort pause her for at nævne de fire skriftsteder, der henviser til den kristnes håb om at blive ophøjet til udødelighed hos Herren. I Romerbrevet 2:7 står der: »Til dem [kristne], som ved tålmodig udholdenhed i det gode søger herlighed og ære og udødelighed, evigt liv.« Denne tekst viser, at udødelighed ikke er noget, den kristne besidder nu, men snarere noget, der skal søges »ved tålmodig udholdenhed i det gode«.

I 1 Korintherbrevet 15:53 læser vi: »For det forgængelige skal iklæde sig uforgængelighed, og det dødelige skal iklæde sig udødelighed.« Her får vi at vide, at »udødelighed« er en egenskab, som, hvis den nogensinde skal besiddes, skal »iklædes«. Apostlen siger tydeligt, at vi nu er »dødelige« væsener. Det næste vers lyder: ”Når det forgængelige har iklædt sig uforgængelighed, og det dødelige har iklædt sig udødelighed, da skal det ord, der er skrevet, gå i opfyldelse: Døden er opslugt af sejren.”

Der er kun én anden tekst i Bibelen, hvor ordet ”udødelighed” forekommer, og det er 2. Timoteus us 1:10. Den lyder som følger: ”Men det er nu åbenbaret ved vor Frelser Jesu Kristi fremtræden, som har

afskaffet døden og bragt liv og udødelighed frem i lyset gennem evangeliet.” Det fremgår tydeligt af dette afsnit, at ingen før vor Herres første komme havde så meget som en mulighed for at stræbe efter udødelighed, som menigheden i denne evangeliets tidsalder opfordres til at gøre. Det viser desuden, at alt håb om liv og udødelighed er centreret i Jesus og hans forsoningsværk.

KAPITEL 3

Hvad med helvede?

En lære i den kristne tro, som er blevet stærkt forvrænget af middelalderens overtro, er den, der vedrører straffen for dem, der overtræder den guddommelige lov. Vi har set, at Bibelens klare lære er, at "syndens løn er døden." (Romerne 6:23). Vi har fundet, at den bibelske definition af døden er en tilstand af bevidstløshed – symbolsk beskrevet som søvn. Vi har også fundet, at dødsstraffen gælder for "sjælen" eller det fulde væsen og ikke er begrænset til blot opløsningen af den menneskelige organisme. I lyset af disse enkle, men klart formulerede sandheder i Bibelen vil mange naturligt og med rette stille spørgsmål om læren om evig pine for de ugudelige.

Svaret på dette tilsyneladende problem bliver indlysende, når vi indser, at teorien om evig tortur udelukkende er et menneskeskabt dogme og ikke har nogen som helst støtte i de hellige skrifter. Det er sandt, at Bibelen siger meget om helvede, og selv udtrykket "helvedesild" findes i den hellige skrift; men ved nærmere undersøgelse viser det sig, at det bibelske helvede slet ikke er et sted for pine, men blot de dødes tilstand; og den tilstand, har vi opdaget, er en tilstand af bevidstløshed.

Alle ved selvfølgelig, at alle oversættelser af Bibelen stammer fra de hebraiske manuskripter i Det Gamle Testamente og de græske manuskripter i Det Nye Testamente. For at have et sikkert faktagrundlag, hvorpå vi kan basere vores konklusioner om dette

vigtige emne, der vedrører Guds hensigt og plan, er det derfor nødvendigt at konsultere autoriteter inden for det hebraiske og græske sprog for at få den egentlige betydning af de forskellige gamle ord, der oversættes med "helvede". Når vi gør dette, åbner der sig straks en strøm af overraskende oplysninger for os.

Vi ser for eksempel, at der i hele Det Gamle Testamente kun findes ét hebraisk ord, der oversættes med »helvede«, og det ord er »*sheol*«. Dette ord forekommer i alt 65 gange. Det oversættes nogle gange med »graven«, andre gange med »helvede« og andre gange med »afgrunden«. Dr. James Strong, professor i hebraisk og græsk, definerer »*sheol*« som »de dødes verden«. Men for at nå frem til en endelig konklusion om de nøjagtige forhold, der hersker i denne "de dødes verden", er det nødvendigt at konsultere Bibelen selv.

Det hebraiske ord "*sheol*" forekommer i Prædikerens 9:10, hvor det oversættes med "grav". Vi citerer: "Hvad end din hånd finder at gøre, så gør det med al din kraft; for der er intet arbejde, ingen plan, ingen viden og ingen visdom i graven [*sheol*], hvorhen du skal." Dette er den inspirerede definition af det hebraiske ord "*sheol*" – det eneste ord, der oversættes med helvede i Det Gamle Testamente. Det gør det klart, at denne "dødens verden" er en stille, sovende verden, hvor der ikke er nogen viden eller bevidsthed. I fire tusind år, fra Adams skabelse til Jesu første komme, brugte Jehova intet andet ord end dette til at beskrive de dødes tilstand. Hvis evig tortur er straffen for synd, ville det da ikke have været

yderst uvenligt og uretfærdigt at holde folket i uvidenhed herom i så lang tid?

Den gode profet Job vidste, at "sheol" var en tilstand af bevidstløshed, der kunne sammenlignes med søvn, og af denne grund bad han, da han led så voldsomt, både mentalt og fysisk, Herren om at lade ham gå ned i denne tilstand. Ja, Job bad om at komme til det bibelske helvede. Hans bøn lyder: „Åh, at du ville skjule mig i graven [*sheol*], at du ville holde mig skjult, indtil din vrede er forbi, at du ville fastsætte en bestemt tid for mig og huske mig!“ Bemærk, at Job ønskede at komme til "sheol" for at undslippe Guds vrede. Hvor forskelligt er dette fra den trosbekendelsesmæssige teori om, at helvede er det sted, hvor Gud udøver sin vrede mest ondskabsfuldt over alle, der kommer derhen! Et andet punkt, der skal bemærkes her, er, at Job var en trofast tjener for Herren, men alligevel forventede han at komme til det bibelske helvede, når han døde. Hvad kan dette betyde?

En omhyggelig gennemgang af alle teksterne i Det Gamle Testamente, hvor ordet "sheol" forekommer, vil afsløre, at denne "dødens verden" er en tilstand, som både gode og onde, hellige og syndere, kommer til ved døden. Det er dog ikke nødvendigvis en permanent tilstand af død. Faktisk forventede Job ikke at forblive i døden, så da han afsluttede sin bøn, bad han Herren om at huske ham ved at kalde ham frem fra "*sheol*". Han stiller spørgsmålet: "Hvis et menneske dør, vil det da leve igen?", og besvarer derefter sit eget spørgsmål ved at bekræfte sit håb om opstandelsen, således: "Du vil kalde, og jeg vil

svare dig; du vil have lyst til dine hænders værk.” Job 14:13-15

Kun én gang i Det Gamle Testamente forbindes tanken om smerte med ordet helvede, nemlig i Salme 116:3, hvor der står: »Dødens [ ] kvaler omringede mig, og helvedes [*sheol*] smerter greb mig.« David er taleren i dette afsnit, og selvom han til tider havde givet efter for fristelsen, blev han alligevel, på grund af sin hjerte-loyalitet over for sin Skaber, beskrevet som en mand efter ”Guds eget hjerte.” (Ap.G. 13:22). En sådan person ville bestemt ikke være et passende emne for at lide torturen i et trosbekendelseshelvede. Hvad mener han så, når han siger: ”Helvedes smerter greb mig”?

Betydningen af Davids ord i denne tekst bliver tydelig, når vi tager konteksten i betragtning. Han fortæller, hvordan Herren frelste ham fra døden, selvom han var så syg, at han var ved at dø. De ”helvedes smerter”, han henviser til, er helt klart de smerter og lidelser, der følger med dødsprocessen – den sygdom, der til sidst førte til profetens død, selvom han i en periode blev frelst fra den. Set fra dette synspunkt kan vi se, at al lidelse i verden, der til sidst fører til døden, med rette kan betragtes som ”helvedes smerter”, fordi den ender i dødstilstanden, ”sheol”, det bibelske helvede.

Helvede i Det Nye Testamente

Det græske ord *hades* bruges i Det Nye Testamente til at oversætte det hebraiske ord ”sheol”, når der citeres fra Det Gamle Testamente. Et interessant eksempel på dette er Apostlenes

Gerninger 2:27, hvor der står: "For du vil ikke lade min sjæl blive i helvede [*hades*], og du vil ikke lade din Hellige se forfald." Disse ord er et citat fra Salme 16, hvor profeten David ifølge apostlen Peters inspirerede vidnesbyrd forudsagde Jesu død og opstandelse. I denne profeti bruger David det hebraiske ord "sheol", og ved oversættelsen bruger apostlen det græske ord *hades*. Heraf ved vi, at *hades* i Det Nye Testamente har samme betydning som "sheol" i Det Gamle Testamente. I og med at profeten i Prædikeren 9:10 definerer "sheol" som en tilstand af bevidstløshed, synes der ikke at være plads til tvivl om ordet helvedes betydning i Det Nye Testamente.

Davids profeti i Salme 16:10, som, som tidligere nævnt, Peter fortolker som en henvisning til Jesu død og opstandelse, er særlig interessant, fordi den placerer Jesus i det bibelske helvede i den tid, han var død. Det er således tydeligt, at det bibelske helvede ikke er den slags sted, som middelalderens teologi har fremstillet det som; for vi kunne jo ikke forestille os, at Jesus var kommet til et sted, hvor han blev tortureret. Men når vi husker, at det bibelske helvede er dødens tilstand eller tilstand, kan vi se, hvorfor det var nødvendigt for Jesus at gå til helvede. Bibelen gør det klart, at Jesus i sit forsoningsværk for menneskeheden indtog syndernes plads i døden, at han blev en genløsningsbetaling eller en tilsvarende pris for verdens synder. Ved at gøre dette smagte han "døden for alle mennesker" og gik dermed ind i dødens tilstand, det bibelske helvede. – Esajas 53:3-10; 1. Timoteus 2:3-6; Hebræerne 2:9

At vende tilbage fra helvede

For at være helt sikre på, at det bibelske helvede ikke er et sted med evig tortur, som den traditionelle teologi vil have os til at tro, lad os slå op i Åbenbaringen 20:13 og 14. I dette afsnit bruges det græske ord *hades*, oversat med "helvede", for sidste gang i Bibelen. Vi citerer: "Havet gav de døde, som var i det, og døden og helvede [*hades*] gav de døde, som var i dem, og de blev dømt, hver efter deres gerninger. Og døden og helvede [*hades*] blev kastet i ildsøen. Dette er den anden død."

Tre fremtrædende fakta bliver tydelige, når vi studerer det foregående afsnit: For det første, at Bibelens helvede ikke nødvendigvis er en permanent bolig for hverken de ugudelige eller de retfærdige, for det siges at udlevere sine døde. For det andet, at Bibelens helvede ikke er ildsøen. For det tredje, at de, der her siges at have været i helvede, var døde, mens de var der, og ikke levende og led de påståede kvaler i den mørke tidsalders afgrund for de fordømte.

Som allerede nævnt er dette den sidste omtale af helvede i Bibelen, og her finder vi det beskrevet som et sted eller en tilstand, der er fuldstændig tømt for sine indbyggere og derefter brændt op eller ødelagt i en symbolsk ildsø. Ild er et af de mest ødelæggende elementer, som videnskaben kender, og den bruges her af Herren til at skildre eller symbolisere det faktum, at dødsriget, den tilstand af død, der var resultatet af vores første forældres overtrædelse tilbage i Edens have, endelig skal ødelægges. 1 Korintherbrev 15:26

Helvedets nøgler

I Åbenbaringen 1:18 gør Jesus selv os opmærksom på, at helvede til sidst må udlevere sine døde, med følgende ord: »Jeg er den, som lever, og som var død; og se, jeg lever i al evighed, amen; og jeg har nøglerne til helvede og til døden i dødsriget.« Nøgler bruges til at låse døre eller porte op. Jesus erhvervede disse symbolske nøgler til helvede og døden ved sin egen død. Dette giver ham den guddommelige myndighed til at låse det store fængsel, som døden er, op og frigive dets fanger; og i det afsnit, der erklærer, at "døden og helvede udleverede de døde, som var i dem", er det netop dette, der vises at finde sted.

At Jesus nu besidder den guddommelige ret til at oprejse de døde, påpeges også af apostlen Paulus i Romerbrevet 14:9, hvor der står: "Til dette formål døde Kristus, opstod og genopstod, for at han kunne være Herre over både de døde og de levende." Som de dødes Herre har han lovet at bruge sin officielle autoritet og magt, "helvedets nøgler", til at genoplive verden. Dette er betydningen af Mesterens egne ord, som de er nedskrevet i Johannes 5:28,29: »Undre jer ikke over dette, for timen kommer, hvor alle, der er i gravene, vil høre hans røst og komme frem; de, der har gjort det gode, til opstandelsen til liv, og de, der har gjort det onde, til opstandelsen til dom.«

Denne evakuering af den døde verden fra "sheol" eller *hades* vil, som angivet i Åbenbaringen 20:14, blive efterfulgt af helvedes ødelæggelse. Dette var ikke en ny tanke for forfatterne af Det Nye

Testamente, for det var blevet profeteret længe før i Det Gamle Testamente. Gennem profeten Hosea siger Herren: "Jeg vil udføre genløsningsbetaling for dem fra gravens magt; jeg vil forløse dem fra døden: O død, jeg vil være din plage; o grav [*sheol*], jeg vil være din ødelæggelse; omvendelse vil være skjult for mine øjne." (Hosea 13:14). Læg mærke til den velsignede forsikring, der gives i dette afsnit: "Omvendelse vil være skjult for mine øjne." Det vil sige, at Herren havde besluttet at ødelægge døden og helvede, og dette vil helt sikkert være den herlige fuldendelse af hans kærlige hensigt på vegne af det faldne menneskeslægt.

Den rige mand i helvede

De, der insisterer på, at det græske ord *hades* i Det Nye Testamente betegner et sted med endeløs pine snarere end en tilstand af bevidstløshed i døden, som Bibelen så tydeligt lærer, citerer lignelsen om den rige mand og Lazarus for at bevise deres påstand. Det er naturligvis rigtigt, at ordet helvede i denne lignelse er en oversættelse af *hades*; men en omhyggelig og upartisk undersøgelse af beretningen vil vise, at den ikke konsekvent kan bruges til at bevise, at gode mennesker kommer til et sted med salighed, når de dør, mens onde mennesker sendes til et sted med tortur.

Professor Benjamin Wilson, forfatter til *Emphatic Diaglott*-oversættelsen af Det Nye Testamente, vidste, at *hades* ikke betyder et sted med pinsler, og han var forvirret over den måde, det bruges på i denne lignelse, så han præsenterer en fodnote, hvor

der fremlægges beviser for, at hele lignelsen kan være en interpolation og slet ikke en del af de hellige skrifter. Om dette er sandt, kan vi ikke sige, men når beretningen ses i lyset af, at den er en lignelse snarere end en redegørelse for bogstavelige kendsgerninger, synes der ikke at være nogen grund til at betvivle dens ægthed. For at vi kan have detaljerne i lignelsen klart i tankerne, foreslår vi en omhyggelig genlæsning af beretningen, som den findes i Lukas 16:19-31.

Mærkeligt, hvis det er bogstaveligt

Ifølge middelalderens teologi skal denne lignelse lære os, at alle gode mennesker, der tror på Kristus, kommer i himlen, når de dør, og at alle onde mennesker, der ikke tager imod Kristus i dette liv, kommer til et sted med evig pine efter døden. Men mærkeligt nok viser en nærmere undersøgelse af lignelsen, at der slet ikke siges noget om hverken gode eller onde mennesker; der siges heller ikke noget om himlen. Alt, hvad der siges om den angiveligt dydige mand i lignelsen, er, at han var fattig og dækket af sår, at han spiste krummer, der faldt fra den rige mands bord, og at hundene slikkede hans sår. Om den rige mand fortælles blot, at han levede i overflod, bar fine klæder og tillod den fattige mand at ligge ved sin port.

Ifølge lignelsen kom den syge tigger heller ikke i himlen, da han døde, men blev i stedet båret af englene til »Abrahams skød«. Hvis dette er en bogstavelig beskrivelse af virkeligheden, ville det udelukke muligheden for, at nogen anden nogensinde kunne blive velsignet med en lignende belønning ved døden, for der ville ikke være plads til mere end én syg tigger i Abrahams skød. På den anden side, hvis Abrahams skød forstås som et symbol på himlen, og tiggeren som repræsentant for dem, der er kvalificerede til himlen, så er det eneste håb for os alle at blive fattige tiggere fulde af sår, før vi dør – ja, og at lade hunde slikke vores sår.

Der er mange andre uoverensstemmelser i denne lignelse, hvis man betragter den i lyset af traditionel

teologi. Faktisk er der ikke et eneste punkt i den, der er i overensstemmelse med teorien om, at kristne troende kommer i himlen, når de dør, mens ikke-troende kommer til et sted med pinsler. Det eneste punkt i beretningen, som teologer har grebet fat i for at understøtte det gudfornærmende dogme om tortur, er, at den rige mand siges at være omgivet af pinefulde flammer efter sin død. Men hvad kunne Jesus have ment med denne mærkelige beretning?

Vi har allerede omtalt dette skriftsted som en lignelse. I denne tanke ligger nøglen til, hvad det egentlig betyder. I en lignelse skal det, der siges, ikke forstås bogstaveligt. Vi kan måske ikke dogmatisk fastslå, hvad Jesus ønskede at lære os med denne lignelse, men den fremtrædende plads, som „fader Abraham“ indtager, synes at indikere, at det på en eller anden måde har at gøre med oplevelserne hos Abrahams naturlige afkom, da det var dem, der på Jesu tid kaldte Abraham deres fader. (Mattæus 3:9; Johannes 8:33,39; Romerne 4:1). Det forekommer derfor rimeligt at konkludere, at den rige mand i lignelsen er ment som en illustration af det jødiske folk. Dette er ikke en usædvanlig symbolik, da vi selv i dag har "Onkel Sam" som symbol på USA.

Det jødiske folk var et kongeligt folk i Guds øjne, udvalgt af ham som den kanal, gennem hvilken hans lovede velsignelser skulle strømme ud til alle andre nationer. Denne kongelige status for Abrahams naturlige afkom blev i lignelsen repræsenteret ved den rige mands purpurfarvede tøj. Han bar også fint linned, hvilket illustrerede den typiske retfærdighed, der kom til jøderne på grund af deres bestræbelser

på at holde Moseloven og gennem de e ofre i tabernaklets tjeneste. I kraft af alle de rige løfter, der var givet dem, levede de i overflod hver dag, ligesom lignelsen siger. Det var faktisk Herrens rige velsignelser til dem, der viste sig at være deres snublesten. Paulus citerer fra Salme 69:22 og siger: »Lad deres bord blive en snare og en fælde, en snublesten og en gengældelse for dem.« Romerne 11:9

Tigeren i lignelsen synes at være en passende illustration af hedningerne på tidspunktet for Jesu første komme. Set ud fra Guds nåde var de sandelig fattige. Alle løfterne var blevet givet til jøderne og gennem jøderne. Enhver ikke-jøde, der indtil da ønskede den sande Guds velsignelser, var forpligtet til at blive jøde ved at blive proselyt. For jøderne var ikke-jøderne "hunde", uværdige til nogen særlig hensyn.

Både jødernes og hedningernes status ændrede sig markant kort efter Jesu korsfæstelse og opstandelse. Jøderne havde afvist og korsfæstet deres Messias og blev som følge heraf udstødt fra Guds nåde. I denne forstand døde de. De mistede deres plads som det foretrukne folk for Herren og gik som nation i glemmebogen. Men som folk har de fortsat med at leve; og fra den dag indtil nu har forfølgelsens flammer næsten konstant omsluttet dem.

Tigeren døde også; det vil sige, at ikke-jøderne ophørte med at være et folk, der blev fuldstændig ignoreret af Gud, men i stedet blev Guds nåde

udvidet til dem, og alle, der troede, blev symbolsk set båret ind i Abrahams skød. De blev arvinger til de løfter, der var givet til og gennem Abraham. Om dette siger Paulus: »Skriften forudså, at Gud ville retfærdiggøre hedningerne [ikke-jøderne] gennem troen, og forkyndte evangeliet for Abraham før det kom.« (Galaterbrevet 3:8). Selvom det gennem hele evangeliets tidsalder har været muligt for enkelte jøder at blive kristne og dermed blive Abrahams åndelige børn, har den guddommelige forsyn således bestemt, at hedningerne skal være de særlige modtagere af hans gunst i denne henseende – de har indtaget den fortrinsstilling, som illustreres ved »Abrahams skød«.

Ligesom den rige mand i lignelsen bad Abraham om at sende Lazarus med en dråbe vand for at køle hans tunge – for at lindre hans lidelser – så har jøderne som folk mere end én gang gennem tiderne bøn-faldet Gud om at sende en smule lindring gennem kristne kilder! Men trængslerne og forfølgelserne har fortsat. Der har sandelig været en stor kløft mellem jøderne og de åndeligt begunstigede ikke-jøder i hele denne lange periode – en kløft, der har været umulig at bygge bro over. Intet i lignelsen tyder dog på, at denne rigmands pine skulle vare evigt. Andre skriftsteder viser tydeligt, at tiden er kommet, hvor det jødiske folk skal genindsættes i sin tidligere stilling som genstand for guddommelig gunst som Abrahams naturlige afkom.

Et andet interessant punkt i lignelsen er, at de ”fem brødre”, som den rige mand nævnte, også siges at have Abraham som deres far. Da nationen blev

frigivet fra deres fangenskab i Babylon, i henhold til et dekret udstedt af kong Kyros af Persien, 500 år før vor Herres første komme, var de, der vendte tilbage til Palæstina, for det meste fra to stammer, selvom nogle få fra alle stammer vendte tilbage. (2 Krøn 36:20-23; Esra 2:1). Hvis denne ene rige mand stod for de to stammer, så kan de ti andre stammer, hvoraf størstedelen ikke havde mulighed for at komme i direkte kontakt med Messias' lære ved hans første komme, passende repræsenteres af de fem brødre.

Set på denne måde viser det sig, at hver eneste detalje i lignelsen er i harmoni med Bibelen såvel som med de historiske kendsgerninger; hvorimod hvis vi forsøger at opfatte den som en bogstavelig udtalelse, der har til hensigt at vise de retfærdiges endelige belønning, er den yderst inkonsekvent og absurd. Ikke alene det, men det ville betyde, at Bibelen er selvmodsigende og upålidelig, fordi, som vi allerede har set, "sheol" i Det Gamle Testamente og *hades* i Det Nye Testamente specifikt angives at være tilstande, hvor der ikke er nogen viden, mens der i denne lignelse siges at være pine i *hades*. Alt bliver klart, når vi indser, at det er national død, der her henvises til, mens nationens folk fortsætter med at leve og blive forfulgt.

Udødelige orme – Uslukkelig ild

Mens "sheol" er det eneste ord i Det Gamle Testamente, der oversættes med "helvede", er *hades*, dets græske modstykke, ikke det eneste ord, der oversættes med "helvede" i Det Nye Testamente. Lige uden for det gamle Jerusalem lå en dal, hvor

døde dyrekroppe og andet affald fra byen blev brændt; og det siges, at svovl blev brugt som hjælpemiddel i dette ødelæggelsesarbejde – sandsynligvis som desinfektionsmiddel. Dette sted blev på hebraisk kaldt Hinnoms dal ( ), og grækerne kaldte det Gehenna. Så dette græske ord *Gehenna* bruges et par gange i Det Nye Testamente og oversættes ofte med "helvede". Det siges, at ligene af visse forbrydere, som jøderne anså for uværdige til en opstandelse, blev kastet i Gehenna; derfor bruger Jesus dette ord til at beskrive en tilstand af evig ødelæggelse, som helt bevidste syndere i sidste ende må ende i.

Ordet *Gehenna* oversættes med »helvede« i Markus 9:43-48, hvor der står følgende: »Hvis din hånd forfører dig, så hug den af; det er bedre for dig at komme ind i livet som krøbling end at have to hænder og komme i helvede, i den ild, der aldrig slukkes, hvor ormen ikke dør, og ilden ikke slukkes. Og hvis din fod forarger dig, så hug den af: det er bedre for dig at komme ind i livet med én fod, end at have to fødder og blive kastet i helvede, i den ild, der aldrig slukkes: hvor ormen ikke dør, og ilden ikke slukkes. Og hvis dit øje forarger dig, så riv det ud: det er bedre for dig at komme ind i Guds rige med ét øje end at have to øjne og blive kastet i helvedes ild, hvor ormen ikke dør, og ilden ikke slukkes.»

I hvert tilfælde i det foregående afsnit er ordet helvede en oversættelse af det græske ord *Gehenna* og er derfor klart en hentydning til den symbolske betydning af de ødelæggende virkninger af de brande, der brændte kontinuerligt i Hinnoms dal. Hele

billedet er et af ødelæggelse snarere end af pine. Selv omtalen af de orme, der ikke dør, forstærker dette billede af ødelæggelse, da disse orme utvivlsomt er dem, der befænger alle døde kadavere. Oversætterne af dette afsnit troede naturligvis på teorien om evig tortur, og de gjorde deres bedste for at give os en oversættelse, der tilsyneladende understøttede deres overtro. Derfor giver den "uslukkelige" ild og de "udødelige orme" teksten et udseende, der overbeviser nogle om, at evig tortur i et ildhelvede må være de ugudeliges skæbne.

Hvis vi blot bruger vores sunde fornuft, vil vi imidlertid opdage, at dette afsnit slet ikke udgør noget problem af denne art. Enhver ild, der fuldstændigt fortærer det, der brændes, kaldes med rette en uudslukkelig ild. En ild, der fortsætter med at brænde, indtil alt brændbart materiale er fortæret, er en ild, der ikke slukkes, men den er ikke en evig ild. Jesus illustrerede altså her det faktum, at syndere ikke vil være i stand til at undslippe syndens fulde straf, som er døden eller ødelæggelse – at ødelæggelsens ild ikke vil blive slukket. Desuden ville de altid tilstedeværende "orme" gøre det, hvis den symbolske ild af en eller anden grund ikke fuldførte ødelæggelsens værk. Derfor kan vi fra alle synspunkter se, at Mesteren her brugte et symbol på ødelæggelse, hvilket igen bekræfter Skriftens samlede vidnesbyrd om, at "syndens løn er døden". Romerne 6:23

Resten af dette skriftsted er også symbolsk. Ens øjne, hænder og fødder værdsættes højt på grund af deres nytte, og Jesu forslag om, at den kristne hellere

skal skille sig af med dem end miste det evige liv, er blot en anden måde at sige, at vi bør være villige til at bringe ethvert offer i dette liv frem for at sætte vores evige eksistens på spil.

Den første anvendelse af dette skriftsted gælder åbenbart kun for kristne – dem, der har indgået en pagt om at følge i Jesu fodspor – selvom det samme princip vil gælde for de bevidst onde under tusindårsriget. Kristne står nu foran en prøve for livet, og den sikreste måde at vinde sejren på er gennem ofring af alt i den guddommelige tjeneste.

Esajas 66:24 beskriver ødelæggelsen af de bevidste syndere under tusindårsriget i et sprog, der ligner det, som Mesteren brugte. Jesus citerede muligvis dette skriftsted og anvendte symbolikken om ødelæggelse på dem, der nu står foran livets prøve. Vi citerer: "De skal gå ud og se på ligene af de mænd, der har overtrådt mig; for deres orm skal ikke dø, og deres ild skal ikke slukkes; og de skal være en vederstyggelighed for alt kød."

Røgen fra deres pine

Åbenbaringen 14:10,11 citeres undertiden som bevis for læren om pine. Denne del af Skriften lyder som følger: "De skal drikke af Guds vrede vin, som er udgydt ufortyndet i hans vrede bæger; og de skal pines med ild og svovl foran de hellige engle og foran Lammet; og røgen fra deres pine stiger op i al evighed; og de har ingen hvile dag eller nat, de, der tilbeder dyret og dets billede, og enhver, der tager dets navns mærke."

Hvis det ovenstående afsnit er ment af Herren som en bogstavelig beskrivelse af virkeligheden, er der ikke mange i menneskeheden, der behøver at være særligt bekymrede over det, for pinen siges at ramme dem, der tilbeder enten et dyr eller et dyrs billede. Mens nogle i hedenske lande har tilbedt dyr, er der kun få, hvis overhovedet nogen, der nogensinde har tilbedt et bogstaveligt dyr som det, der her beskrives – et dyr som en leopard, med bjørnefødder, en løves mund og med syv hoveder og ti horn. (Åbenbaringen 13:1,2). Passagen er endnu mere forvirrende set fra et bogstaveligt synspunkt, når vi bemærker, at pinslerne finder sted i de hellige engles nærvær, hvilket let kunne fortolkes som i himlen. En sådan tilstand i himlen ville helt sikkert gøre det til et helt andet sted, end hvad mange har troet, det var.

Åbenbaringsbogen er en bog fuld af symboler, og dette afsnit er ingen undtagelse fra reglen. "Dyret" her er åbenbart et falsk religiøst-politisk system, der kræver tilbedelse af mennesker; og den tanke, der symbolsk præsenteres, er, at de, der bekender sig til at følge Lammet og tilbede den sande Gud, men i stedet giver troskab til dette dyr, skal udsættes for forskellige former for trængsler og deltage i de lidelser, der skal komme over alle falske systemer under den store "trængselstid", som denne tidsalder til sidst vil ende med. Der er intet i dette afsnit, der tyder på, at pinslerne finder sted efter døden.

»Røgen« fra deres pinsler er åbenbart en symbolsk måde at sige, at beviset på – eller mindet om – deres pinsler for altid vil være en påmindelse om konsekvensen af at tilbede noget eller nogen

anden end den sande Gud. Uanset hvad alle detaljerne i dette afsnit måtte betyde, kan det bestemt ikke konsekvent bruges til at bevise middelalderteorien om de ugudeliges evige pinsler.

Hvordan Satan vil blive pint

Nogle har i deres forsøg på at "bevise" læren om evig pine grebet fat i udsagnet i Åbenbaringen 20:10 og hævder, at det understøtter pines-teorien. Vi citerer: "Djævelen, som forførte dem, blev kastet i ildsøen og svovlsøen, hvor dyret og den falske profet er, og han vil blive pint dag og nat i al evighed." Vi har allerede set, at Bibelen skelner klart mellem "ildsøen" og "helvede" eller *hades*, idet det sidste siges at blive kastet i det første. (Åbenbaringen 20:14). Denne "pine", der siges at ramme Satan, er åbenbart begrænset til ham og kan ikke gælde for dem, der er frelst fra helvede, og som siges at få deres "tårer tørret bort". Åbenbaringen 21:4

Hvordan skal Satan så pines? Er teorien om mørketiden gældende for ham, hvis ikke for nogen anden? Det tror vi ikke. Det græske ord, der her er oversat med "pines", stammer ifølge professor Strong fra det græske ord "basanos", hvis bogstavelige betydning han angiver som "prøvesten". Det samme ord er oversat med "plaget" i 2. Petersbrev 2:8, hvor vi får at vide om virkningen af sodomitternes onde handlinger på den retfærdige Lots sjæl. Tanken i Lots tilfælde er åbenbart, at han dagligt ved sammenligning lærte de forfærdelige resultater af et liv i gudløshed.

For at få den rigtige opfattelse af, hvordan djævelen skal "pines", er det nyttigt at overveje profetien om Esajas 14:15-17. Vi citerer: »Men du skal føres ned i helvede [*sheol*], til afgrundens sider. De, der ser dig, skal stirre på dig og betragte dig og sige: Er dette den mand, der fik jorden til at skælve, som rystede rigerne; som gjorde verden til en ødemark og ødelagde dens byer; som ikke åbnede sine fangers [*dødens*] hus?«

Når man sammenligner denne profeti om Satans ødelæggelse med Åbenbaringens udtalelse om hans "pine", synes tanken at være klar, at djævelen skal blive et evigt eksempel på de frygtelige resultater af en kurs af oprør mod Gud, at de frelste blandt menneskeheden gennem evighedens tidsaldre vil fortsætte med at håne ham. Ikke at djævelen selv vil være bevidst om den hån, han udsættes for. Dette ville ikke være nødvendigt i tekstens betydning. For eksempel hører vi i vores egen måde at tale på nogle gange sagt om en, der var upopulær i sit samfund: "Nu hvor manden er død, lad ham hvile, for der kan ikke opnås noget ved at fortsætte med at tale om ham."

Faktisk vil intet, vi måtte sige eller gøre, naturligvis på nogen måde påvirke en, der er død, ligesom den evige skændsel, der skal hældes over Satan, ikke vil påvirke ham, når han endelig bliver tilintetgjort i ildsøen; ikke desto mindre vil folket ikke lade ham hvile; de vil fortsat fremhæve ham som et eksempel på de frygtelige resultater af en ond, egoistisk adfærd. Således vil den guddommelige tilladelse af det onde vise sig at resultere i en evig velsignelse for alle de

villige og lydige i den menneskelige familie, idet det er det kriterium, hvormed alle vil være i stand til at skelne intelligent mellem godt og ondt. Utvivlsomt vil flertallet vælge det gode.

KAPITEL 4

Ånder og spiritisme

”For også Kristus led én gang for synder, den retfærdige for de uretfærdige, for at føre jer til Gud. Han blev dræbt i kroppen, men levendegjort i Ånden. Efter at være blevet levendegjort, gik han hen og forkyndte for de fængslede ånder – for dem, der var ulydige for længe siden, da Gud ventede tålmodigt i Noas dage, mens arken blev bygget. I den blev kun få mennesker, i alt otte, frelst gennem vandet.” 1. Petersbrev 3:18-20

At sandheden i Guds ord ikke kan forstås og værdsættes ordentligt, medmindre man betragter hele dets vidnesbyrd om et givet emne, illustreres godt af dets forskellige udsagn om Jesu tilstand og opholdssted i tiden mellem hans død og opstandelse.

I en profeti fra Det Gamle Testamente om Jesus, som apostlen Peter citerer og anvender på Mesterens død og opstandelse, siges det, at Jesus var i helvede. (Salme 16:10; Apostlenes Gerninger 2:27-32). Gennem en misforståelse af, hvad Jesus selv sagde til tyven på korset, er mange blevet ledt til at tro, at han gik til ”paradiset” i det øjeblik, han døde; og ud fra en overfladisk læsning af vores nuværende tekst gik han et sted hen for at prædike for ”ånder i fængsel.”

I en tidligere diskussion lærte vi, at det bibelske helvede er dødstilstanden; at ”sheol” i Det Gamle Testamente og ”hades” i Det Nye Testamente er ord fr , der beskriver en tilstand af fuldstændig

bevidstløshed. (Prædikeren 9:10). Da Jesus døde som en genløsningsbetaling eller stedfortræder for fader Adam og hans slægt og dermed indtog syndernes plads, var det derfor nødvendigt, at han gik ind i denne tilstand af død, det bibelske helvede.

»Han fik sin grav blandt de ugudelige,« erklærede profeten om Jesus (Esajas 53:9). Det er i overensstemmelse med denne grundlæggende bibelske sandhed, at vi må søge at forstå, hvad det hellige Ord ellers måtte have at sige om, hvor Jesus befandt sig i tiden mellem hans død på korset og hans opstandelse fra de døde den tredje dag derefter.

For klart at forstå, hvordan det var muligt for Jesus at prædike for "ånder i fængsel" på et tidspunkt, hvor andre skriftsteder viser, at han var bevidstløs i døden, er det nødvendigt først at fastslå, hvem de "ånder" var, som han prædikede for. Det er denne oplysning, som Peter giver os i ordene: "dem, der var ulydige for længe siden, da Gud ventede tålmodigt i Noas dage."

Så gik han hen og prædikede for ånderne i fængsel – dem, der var ulydige mod Gud for længe siden, da Gud ventede tålmodigt, mens Noah byggede sin båd.

I sit andet brev giver Peter os en endnu mere præcis identifikation af "ånderne" ved at sige: "Hvis Gud ikke skånede de engle, der syndede, men kastede dem ned i helvede og overgav dem til mørkets lænker for at blive holdt tilbage til dommen; og ikke skånede den gamle verden, men skånede Noah, den ottende person, en forkynder af retfærdighed, og bragte syndfloden over den ugudelige verden." 2. Petersbrev 2:4,5

Af det foregående citat fremgår det, at de "ånder", som Jesus prædikede for, var en bestemt gruppe af "engle", der havde været ulydige mod Gud på tidspunktet for syndfloden. Apostlen Judas nævner også disse samme væsener på samme måde, idet han omtaler dem som "engle" og beskriver deres særlige synd som værende, at de "ikke bevarede deres første stilling". Judas forklarer også, ligesom Peter gør, at disse "engle" nu er fængslet, og Judas tilføjer, at de er i "mørkets lænker" og venter på dommen på den store dag. Judas 6

Disse "ånder i fængsel" er altså ikke "ånder" eller "spøgelser" af mennesker, der er døde, men åndelige væsener på det engleagtige eksistensplan. Dette er en vigtig sandhed, man altid skal huske på.

Vi forstår, at Guds jordiske skabelsesplan er synlig og forståelig for os; der findes forskellige eksistensniveauer, fra den laveste form for "encellet" liv op til mennesket, som i sin fuldkommenhed var kongen af dette materielle eller jordiske rige. Skriften viser, at denne samme mangfoldighed i den guddommelige skabelse strækker sig til et højere rige, langt ud over det, der er synligt for os, at der over mennesket, det højeste af Guds jordiske skabninger, findes en åndsverden; og at der i denne åndsverden, ligesom i den naturlige, findes forskellige ordener af væsener, såsom engle, keruber osv.

Om mennesket erklærer salmisten: »Du har gjort ham lidt ringere end englene.« (Salme 8:5). Da Jesus kom til jorden for at dø som menneskets Forløser, blev han »kød«, og som menneske døde han; men

da han opstod, blev han højt ophøjet »langt over alle fyrstendømmer og magter og kræfter og herredømmer og ethvert navn, der nævnes, ikke blot i denne verden, men også i den kommende.« (Efeserbrevet 1:21). Således påpeger Skriften en klar skillelinje mellem det jordiske og det åndelige eksistensplan.

Bibelen angiver, at der i øjeblikket findes både hellige og uhellige engle; selvom alle disse åndelige skabninger, da de blev skabt, var i harmoni med Gud og tjente ham i forskellige funktioner. Om de engle, der forblev i harmoni med Skaberens, siger apostlen, at de nu er »tjenende ånder, udsendt for at tjene dem, der skal arve frelsen«. Hebræerne 1:14

Igen: "Om englene siger han: Han gør sine engle til ånder og sine tjenere til ildsflammer." (Hebræerbrevet 1:7). Om disse engle, der tjener de kristne, sagde Jesus: "Se til, at I ikke foragter en af disse små; for jeg siger jer, at deres engle i himlen altid ser min Faders ansigt, som er i himlen."- Mattæus 18:10

Jordiske og himmelske "engle"

Den, der studerer Skriften, bør ikke lade sig forvirre af, at udtrykket "engel" i Bibelen undertiden anvendes om mennesker. Ordet betyder bogstaveligt talt "tjener" eller "budbringer", og det er altid nødvendigt at afgøre ud fra sammenhængen, om det sted, hvor det bruges, henviser til menneskelige budbringere eller til himmelske eller åndelige budbringere.

På den anden side viser Skriften tydeligt, at der findes åndelige væsener, der kaldes "engle". For

eksempel meddelte en "engel" hyrderne om Jesu fødsel den nat, han blev født. At det var et åndeligt væsen, der udførte denne tjeneste, fremgår tydeligt af ordene: "Og pludselig var der sammen med englen en mængde af den himmelske hær, der priste Gud og sagde: Ære være Gud i det højeste, og på jorden fred, god vilje mod mennesker." (Lukas 2:10-14). Ligeledes var det et åndeligt væsen, der meddelte Maria, at hun skulle blive mor til Jesus, og det var også et åndeligt væsen, der tjente Jesus i Getsemane Have. Jesus henviste til himmelske væsener, da han sagde, at han kunne bede sin Fader om det, og at der ville blive stillet mere end tolv legioner af engle til rådighed for at hjælpe og beskytte ham. Lukas 1:26-38; 22:43; Matthæus 26:53

Men som vi allerede har set, forblev ikke alle disse englevæsener trofaste over for Jehova, deres Skaber – nogle af dem havde nemlig været »ulydige for længe siden, da Gud ventede tålmodigt i Noas dage« (1. Petersbrev 3:20). Disse utro er i almindelig sprogbrug kommet til at blive betegnet som de „faldne engle“. Skrifterne viser, at de som straf for deres oprør nu holdes fanget, eller er fængslet, i „mørkets lænker“.

Hvor er „ånderne“?

I en allerede citeret tekst giver apostlen os nogle meget vigtige oplysninger om, hvad der udgør det egentlige fængsel for disse faldne engle. Vi citerer teksten igen: „Hvis Gud ikke skånede de engle, der syndede, men kastede dem ned i helvede og overgav

dem til mørkets lænker for at blive holdt tilbage til dommen.“ 2. Petersbrev 2:4

Ordet ”helvede” i det netop citerede afsnit er hverken en oversættelse af det græske ord *hades* eller af *Gehenna*. Det udtryk, som apostlen her bruger, er ”tartaroo”; og dette er den eneste gang, det forekommer i Bibelen. ”Tartaroo” stammer fra det græske ord ”tartarus”, et udtryk, der i den græske mytologi bruges som betegnelse for en mørk afgrund eller et fængsel. I den pågældende tekst bruges hele udtrykket ”kastet ned i helvede” til at oversætte ”tartaroo”; så ordet henviser åbenbart mere til en handling end til et sted. De syndende engles fald var fra ære og værdighed til vanære og fordømmelse; så tanken synes at være: ”Gud skånedede ikke de engle, der syndede, men fornedrede dem og overgav dem til mørkets lænker.”

Disse engle var i deres oprindelige tilstand af hellighed mægtige, magtfulde og ærede. De besad åbenbart store friheder; og i deres tjeneste for Gud og hans jordiske venner rejste de sandsynligvis ofte mellem jorden og andre dele af Skaberens vidtstrakte univers. Judas siger, at disse engle ”ikke bevarede deres første stilling”. Dette kaster lys over ordene i 1. Mosebog 6:2, hvor der står: »Guds sønner så, at menneskenes døtre var smukke, og de tog sig hustruer blandt dem, som de valgte.« Med andre ord var disse engles »synd« i det mindste delvis, at de materialiserede sig som mennesker og indlod sig i uægte forhold med menneskenes døtre.

På forskellige tidspunkter i den historiske periode, som Bibelen dækker, blev forskellige af de hellige budbringere, eller engle, sendt til jorden for at overbringe budskaber til profeterne og andre; og ved mange af disse lejligheder fik de lov til at materialisere sig og fremstå som mennesker. Et eksempel herpå findes i de tre engles besøg hos Abraham forud for Isaks fødsel. (1. Mosebog 18:1-22). Sådanne materialiseringer var tilladte, når de var godkendt af Herren, og når de engle, der deltog i dem, ikke overskred deres privilegier. De engle, der syndede før syndfloden, "bevarede ikke deres oprindelige stand", det vil sige, de foretrak at fortsætte deres omgang med menneskeheden som mennesker.

Da de havde begrænset og forringet deres egne kræfter gennem ulovlige forbindelser med den faldne menneskelige race, hvor passende var det da, at deres straf skulle være at blive kastet ned eller ydmyget og samtidig "bundet i mørkets lænker". Tanken bag brugen af ordet "fængsel", som det findes i vores tekst, er begrænsning af friheden; så disse "ånder" har faktisk været i "fængsel", begrænset i meget af den normale frihed, der var deres, mens de var i fuldt fællesskab og harmoni med Skaberen.

Der er mange bibelske beviser, der understøtter tanken om, at disse faldne engles fængselssted er vores jordiske atmosfære, idet deres indflydelsessfære i vid udstrækning er begrænset til en indirekte kontakt med menneskeslægten. I evangeliernes beretninger om Jesu tjeneste finder vi hyppige omtaler af, at han uddrev "djævle" eller "dæmoner". Senere fik apostlene den ære at udføre

en lignende tjeneste for forskellige . Mens højere kritikere forsøger at bevise, at disse tilfælde af "besættelse", som Jesus og apostlene således behandlede, blot var tilfælde af sindssyge eller nervesygdomme, er der alt for tydelig en forestilling om personlighed knyttet til disse "djævl" til at tillade en sådan liberal fortolkning.

Kong Saul og heksen fra Endor

Ikke kun i Det Nye Testamente, men også i Det Gamle, finder vi beviser på disse faldne engles eller "fanger i fængsel" begrænsede aktiviteter. Der er for eksempel sagen om kong Saul og heksen fra Endor. Al trolddom var forbudt ifølge Moseloven, men disse gamle åndemedier fortsatte med deres skændige praksis, selvom det var på livsfare. Ligesom åndemedier i dag hævder at kunne kommunikere med de døde, så fremsatte heksen fra Endor åbenbart lignende påstande. Da kong Saul på grund af sin ugudelighed mistede Guds gunst og indså, at han var i alvorlig fare for at blive besejret af sine fjender, henvendte han sig til heksen for at få kontakt med Samuel og se, om den døde profet kunne gøre noget for ham.

Beretningen om denne gamle seance er nedskrevet i 1. Samuel 28:7-20. Mange bibelstuderende har ved læsningen af denne historie om Sauls påståede kommunikation med den døde profet Samuel konkluderet, at den udgør et fremragende skriftligt bevis på, at de døde slet ikke er døde, men lever et eller andet sted, og at man kan kommunikere med dem under visse betingelser, især

ved hjælp af et spiritistisk medium. Faktisk har Satan gennem alle tider brugt denne samme bedrageriske metode i et forsøg på at modbevise Skriftens klare lære om, at "syndens løn er døden". Når vi kort gennemgår nogle af faktaene vedrørende Sauls besøg hos heksen, vil vi let kunne se, at stort set den samme analogi kan anvendes på moderne spiritistiske seancer, og med det samme resultat. Romerne 6:23

For det første skal det bemærkes, at ifølge Sauls egne ord stod han ikke længere i Guds gunst. Han sagde til heksen: "Gud har vendt sig fra mig og svarer mig ikke længere, hverken gennem profeter eller gennem drømme." Mens Samuel levede, var han en trofast tjener og profet for Herren og var aldrig villig til at handle i strid med Herrens ønsker; alligevel ser vi her Saul, der selv indrømmede, at Gud ikke ville se med blide øjne på ideen, bede heksen om at indhente et budskab fra denne trofaste profet.

Skal vi antage, at hvis Samuel havde været i live – enten i himlen eller et andet sted – ville han have været mindre lydige mod Herren, end han var, da han var her på jorden? Eller skal vi tro, at denne onde heks, som var blevet fordømt af Herren, havde magt til at modarbejde den guddommelige vilje og ikke blot fremmane Samuel, men også lokke et budskab ud af ham for at trøste denne oprørske konge? Det er altså tydeligt, at denne beretning i Bibelen blot er givet os som en historisk optegnelse over vigtige begivenheder i Sauls liv, men uden nogen tanke på at give heksens påstand om at have set og talt med Samuel nogen troværdighed.

De metoder, som de onde ånder anvendte gennem mediet i Endor, lignede dem, der bruges i dag. De fik det velkendte billede af den gamle profet, iført en lang kappe, som han plejede, til at passere foran heksens mentale øje. Da hun beskrev det mentale eller "astrale" billede, genkendte Saul det straks som en beskrivelse af Samuel. Men Saul selv så intet – han "forstod" ud fra beskrivelsen, at det var Samuel.

Let overbevist, som folk under sådanne omstændigheder normalt er, standsede Saul ikke op for at spørge, hvordan det kunne være, at Samuel så lige så gammel og foroverbøjet ud, som han gjorde, da han levede på jorden, hvis han nu var et åndeligt væsen og havde det langt bedre end før. Saul tænkte heller ikke på at spørge, hvorfor Samuel i åndsverdenen bar den samme gamle kappe, som han bar, da han kendte ham som et jordisk væsen – han standsede ikke engang for at overveje, at profetens kappe, grå hår osv. for længst var forfaldet i graven. Saul var blevet forladt af Herren og lod sig nu let narre af disse "løgnagtige ånder", der udgav sig for at være profeten og talte til Saul i hans navn gennem deres medium, heksen.

"Hvorfor har du forstyrret mig for at vække mig?" lod hun den døde profet spørge. Det var almindeligt kendt blandt israelitterne i kong Sauls dage, at de døde sov i "sheol", og derfor ville spørgsmålet: "Hvorfor har du forstyrret mig?", ikke lyde mærkeligt. Men kan vi forestille os et øjeblik, at denne fordømte heks havde magten til at opvække profeten fra de døde? Eller, hvis vi ser på sagen ud fra et moderne spiritistisk synspunkt, at Samuel slet ikke var død,

men morede sig i ånde verdenen, virker det da ikke mærkeligt, at han af heksen blev erklæret for at være " " for at komme "op" fra jorden i stedet for "ned" fra himlen?

Set ud fra moderne teologis synspunkt, hvor fuldstændig absurd er da ikke "Samuels" profeti om Sauls nederlag og død i den kommende dags kamp! Vi citerer: "I morgen vil du og dine sønner være hos mig: Herren vil også overgive Israels hære i filistrenes hænder." Forestil dig den trofaste Samuel og den elskede Jonathan sammen i åndsverdenen med den onde kong Saul! Passer dette særlig godt med middelalderens trosbekendelsesteologi? Bestemt ikke! I sidste ende, selvfølgelig, men ikke den næste dag, var alle disse sammen i døden, i "sheol", Bibelens helvede, hvor de stadig venter på opstandelsen, når alle vil blive kaldt frem af Menneskesønnen; men det krævede ingen overnaturlig kraft fra heksens side at forudsige Sauls forestående nederlag og død. Faktisk frygtede Saul det allerede, deraf hans henvendelse til heksen.

Charles Wesley var åbenbart forundret over den måde, hvorpå "mediet" fra Endor forenede både gode og onde i døden, for han skrev:

Hvad varsler disse højtidelige ord?

Et glimt af håb, når livet skal ende?

Du og din søn skal sikkert

I morgen i hvile hos mig:

Ikke i en tilstand af helvedes smerte,

hvis Saul forbliver hos Samuel;

Ikke i en tilstand af fordømt fortvivelse,
hvis den kærlige Jonathan er der.

Faktisk var Saul selvfølgelig slet ikke i kontakt med Samuel, men med en eller flere af de "ånder i fængsel", hvis hovedaktivitet siden syndflodens tid har været at bedrage menneskeheden, især med hensyn til de dodes tilstand. Omtalen i Skriften af disse nekromantiker, hekse og medier får os til at konkludere, at disse faldne engle gennem medier søgte fællesskab med Israel. Men tilsyneladende er det skik for disse medier at ændre deres måde at manifestere sig på fra tid til anden; ligesom hekseri blomstrede i en periode i New England og Ohio og i hele Europa, for gradvist at dø ud og blive afløst af spiritismen, hvis manifestationer i form af bordbankning og bankelyde også gradvist viger pladsen for clairvoyance og forsøg på materialiseringer. I Herrens og apostlenes dage havde disse "ånders" virkemåde åbenbart ændret sig fra heksekunstens metode til besættelse og besættelse.

De "ånders" moderne virke

Efter at have fået magten til at materialisere sig som mennesker, men alligevel misbrugt den, synes disse faldne engle stadig fast besluttede på at udøve deres kræfter gennem menneskelige mellemlid, enten ved hjælp af "medier" eller gennem direkte kontrol af sindet, som ved besættelse. Det er dog tydeligt, at den menneskelige vilje må give sit samtykke til denne fremmede dominans, før disse "ånder" kan tage besiddelse. Men når de først tager

besiddelse, bliver viljen tilsyneladende så nedbrudt, at der ikke længere er nogen modstandskraft; derfor blev Jesu og apostlenes tjeneste så meget værdsat af dem, der var besat af dæmoner i deres tid.

Selvom disse faldne englevæsener fra tid til anden kan ændre deres metode til at kontakte og bedrage menneskeheden, er deres indflydelse generelt altid væk fra Gud og væk fra sandheden i hans Ord. I moderne tid gøres der meget ud af at tale med de døde, men hvad har det samlede resultat været af alle de tusinder af forsøg, der er blevet gjort – videnskabeligt kontrollerede og andre? Det er sandt, at mange ved hjælp af absurde "identifikationer", som den heks fra Endor formåede at påtvinge Saul, er blevet overbevist om, at de har været i kontakt med deres afdøde venner og slægtninge – men der er det også slut. Der er aldrig blevet fremskaffet nogen værdifuld information gennem spiritistiske kilder.

Hvordan Kristus prædikede for ånderne i fængslet

Nu hvor vi har identificeret disse »ånder«, som Peter fortæller os, at Jesus prædikede for, opstår spørgsmålet: Hvordan foregik denne forkyndelse? Hvordan kunne Jesus befinde sig i »sheol« eller *hades*, hvor der ikke er nogen bevidsthed, og samtidig prædike for disse faldne engle? Forklaringen på dette tilsyneladende problem er enkel, når vi undersøger teksten lidt mere kritisk. Apostlen sagde, at Jesus "gik hen og prædikede for ånderne i fængslet". Græske autoriteter er enige om, at ordene "gik hen og prædikede" bruges i

betydningen at udføre noget og ikke i betydningen at begive sig til et sted. Med andre ord er disse to ord en unødvendig tilføjelse til teksten. I gamle tider var det sædvanligt at bruge udtryk af denne art, og selv i dag ser vi, at de undertiden bruges.

Dr. Benjamin Wilson oversætter i sin *Emphatic Diaglott* dette skriftsted med: "Han prædikede for ånderne i fængslet", idet han udelader de to ord "gik hen og", da de er unødvendige for en korrekt forståelse af teksten. I fodnoten til denne tekst viser han, at andre autoriteter er enige med ham i denne henseende. Udelader man altså disse to unødvendige ord, lyder den fulde tekst: »For Kristus har også én gang lidt for synder, den retfærdige for de uretfærdige, for at han kunne føre os til Gud, idet han blev dræbt i kødet, men levendegjort ved Ånden; ved hvilken han også prædikede for ånderne i fængslet.« (1. Petersbrev 3:18,19). Betydningen her er tydelig, nemlig at det var ved sin død og opstandelse, at Jesus prædikede for disse faldne engle – en konkret lektie, undervist ved hans trofasthed over for den himmelske Fader og Skaberen, mod hvem disse "ånder" havde gjort oprør.

Lucifer var den første af disse åndelige væsener, der gjorde oprør mod Gud; og han udøvede åbenbart stor indflydelse på dem, der senere sluttede sig til oprørernes rækker. I Mattæus 25:41 angiver udtrykket "djævelen og hans engle" et tæt forhold mellem Satan og disse andre faldne åndevæsener. Det var ånden af ambition og stolthed, der førte til Lucifers fald (Esajas 14:14); og tilsyneladende har den samme ånd gennemsyret rækken af disse

mindre faldne engle. Jesu trofasthed, en trofasthed, der førte ham til at ydmyge sig og blive lydige indtil døden, ville derfor være en kraftfuld prædiken for disse "ånder i fængsel". Kraften i denne prædiken ville blive stærkt forøget, når disse "ånder" bemærkede, at Jesus på grund af sin trofasthed blev oprejst fra de døde og højt ophøjet til en plads ved Guds højre hånd, mens de selv blev fornædret og ydmyget på grund af deres illoyalitet.

Således ser vi, at de forskellige skriftsteder, der omhandler de dødes tilstand, når de forstås korrekt, én for én viser sig at være i harmoni med den store grundlæggende sandhed, at "syndens løn er døden", og at "de døde intet ved". Prædikeren 9:5

KAPITEL 5

Hvad er himlen?

"Velsignet være Gud og Fader til vor Herre Jesus Kristus, som efter sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde, til en arv, der er uforgængelig, ubesmittet og uforgængelig, og som er gemt i himlen for jer."

- 1. Petersbrev 1:3,4

Hvis vi skal have en bibelsk forståelse af, hvad der ligger hinsides graven for både syndere og hellige, er det nødvendigt at tage i betragtning, hvad den inspirerede beretning har at sige om himlen. Der er ingen tvivl om det bibelske faktum, at Gud skabte mennesket til at leve på jorden, og at jorden blev skabt som et hjem for mennesket. Selvom mennesket mistede sit herredømme over jorden og blev dømt til døden på grund af synden, er genoprettelsen til livet på jorden blevet sikret for det gennem Jesu død og opstandelse som Forløseren. Undtagelsen fra denne generelle opstandelse for alle mennesker til et liv i menneskelig fuldkommenhed på en herliggjort jord er de trofaste efterfølgere af Mesteren, som, som Skriften gør klart, skal modtage en himmelsk belønning.

Bibelen, især Det Nye Testamente, har meget at sige om himlen og om de himmelske håb. Jesus sagde for eksempel: »I min Faders hus er der mange boliger; hvis det ikke var således, ville jeg have sagt jer det. Jeg går for at forberede et sted til jer. Og hvis

jeg går og forbereder et sted til jer, vil jeg komme igen og tage jer til mig, så I kan være der, hvor jeg er.”
Johannes 14:2,3

Dette er et meget konkret løfte, der tydeligt antyder en forandring fra jordiske til åndelige forhold. Der har imidlertid været mange misforståelser knyttet til disse ord fra Mesteren. Vi hører ofte udtrykt håbet om at besidde en af disse ”mange boliger”, men Jesus viser tydeligt, at de ikke var til hans tilhængere, men snarere at han gik bort for at ”forberede et sted” for dem. Tanken er, at der allerede var mange ”boliger” på det tidspunkt, hvor han talte, men at der skulle skabes et nyt sted eller en ny tilstand for hans tilhængere.

Udtrykket ”mange boliger” formidler blot ideen om boliger eller tilstande, hvor der er en overflod af velsignelse og glæde. Jorden selv og tilstanden af det perfekte menneskeliv, som vores første forældre repræsenterede, var uden tvivl en af disse ”boliger”. Denne bolig gik naturligvis tabt på grund af synden, men den skal genoprettes på Guds bestemte tid, som vi vil se senere.

Ifølge Skriften findes der forskellige engleplaner. Også disse kunne med rette medregnes blandt de mange ”boliger”, som Mesteren nævnte. Hvor mange planer eller livsordener der findes i Skaberens åndelige rige, ved vi ikke; men at dømme ud fra den store mangfoldighed af liv, der findes i det, vi kalder det materielle rige, må der være mange. Men nu skulle der komme en ”ny skabelse”, et andet eksistensplan skulle forberedes og stilles til rådighed for kirken – et

sted hos Jesus, og hvor han blev ophøjet på tidspunktet for sin opstandelse.

Kirkens fremtidige stilling

Jesus sagde: »For at I skal være der, hvor jeg er.« Dette viser, at de trofaste tilhængere af Mesteren i fremtiden vil befinde sig på samme sted eller i samme tilstand, som han blev ophøjet til. Om Jesu ophøjelse siger apostlen: »Derfor har Gud også højt ophøjet ham og givet ham et navn, som er over alle navne, for at i Jesu navn skal hvert knæ bøje sig, både i himlen og på jorden.« Filipperne 2:9,10

Mesteren blev sandelig højt ophøjet af den himmelske Fader, ja, til "højre hånd af Guds trone." (Hebræerne 12:2). Og netop denne højt ophøjede tilstand bliver »forberedt« for menigheden. Bemærk Jesu løfte i Åbenbaringen 3:21: »Den, der sejrer, vil jeg give at sidde med mig på min trone, ligesom jeg også har sejret og er sat ned med min Fader på hans trone.«

Ikke underligt, at Peter sagde, at gennem Kristi opstandelse bliver den kristne "født på ny til et levende håb, ... til en arv, der er uforgængelig, ubesmittet og uforgængelig, og som er gemt i himlen for jer." Bemærk apostelens ord i det følgende vers: "Som bevares ved Guds kraft gennem troen til den frelse, der skal åbenbares i den sidste tid." 1. Petersbrev 1:5

Den "sidste tid" eller de "sidste dage", der ofte nævnes i Bibelen, henviser til den periode, der følger efter Kristi genkomst. Dette betyder, at den himmelske arv, der er forbeholdt kirken, ikke gennem

århundrederne er blevet modtaget af hver enkelt kristen i dødsøjeblikket, som trosbekendelsens teologi lærer, men er en belønning, der skal gives ved tidernes ende, når Jesus vender tilbage, og de døde opstår. Dette stemmer overens med Mesterens eget løfte om det "sted", der skal forberedes for hans tilhængere: "Jeg går for at forberede et sted for jer, og hvis jeg går ... vil jeg komme igen og tage jer til mig, for at hvor jeg er, der kan I også være." Hvor tydeligt fremgår det ikke af disse ord, at ingen kristen kan håbe på at være sammen med Mesteren, før han "kommer igen" og "tager" dem til sig.

Apostlen Paulus vidner om det samme som følger: »Jeg har kæmpet den gode kamp, ... jeg har bevaret troen; nu ligger der en retfærdighedens krone til mig, som Herren, den retfærdige Dommer, vil give mig på den dag; og ikke kun mig, men også alle dem, der elsker hans komme.« (2. Tim. 4:7,8). Ja, apostlen vidste udmærket, at hans himmelske belønning som medarving med Kristus i det messianske rige først ville blive modtaget ved tidernes ende, når Jesus vender tilbage for at tage alle sine hellige til sig.

Paulus' inderlige ønske

Gennem en fejltolkning af Paulus' ord i Filipperne 1:23 er nogle blevet ledt til at tro, at apostlen forventede at være i himlen hos Jesus umiddelbart efter sin død. Vi citerer passagen: »Jeg er splittet mellem to ønsker: Jeg længes efter at gå hen og være hos Kristus, hvilket ville være langt bedre for mig...« Ordet » « »gå« i denne tekst stammer fra det græske ord »*analsai*« og burde åbenbart have været oversat

med »vende tilbage«, hvilket det også er oversat til af professor Wilson i hans *Emphatic Diaglott*.

I de foregående vers forklarer apostlen, at han ikke er sikker på, om han snart skal henrettes, eller om han skal løslades af de romerske myndigheder og dermed få lov til at fortsætte i tjenesten i en tid. Han havde ikke noget valg mellem disse to ting – ”jeg er splittet mellem to.” Men der var en tredje ting, han foretrak meget, og det var ”*anulusai*”; og hans præference for dette var, at han måtte være hos Kristus.

Paulus vidste, at han ikke kunne være hos Kristus før Mesterens ”tilbagevenden”, og han gav blot udtryk for sit længselsfulde ønske om denne herlige fuldendelse af enhver sand kristen håb. Prof. Wilson kommenterer i en fodnote til denne tekst i sin *Emphatic Diaglott* som følger:

”Ordet *anulusai* forekommer i Lukas 12:36 og er her oversat med tilbagevenden – Vær som mænd, der venter på deres herre, når han vender tilbage osv. Jesus havde lært sine disciple, at han ville komme igen eller vende tilbage. ... Paulus troede på denne lære og lærte den til andre og så frem til og ventede på Frelseren fra himlen ... når ... han nogensinde ville være sammen med Herren.”

Paulus forventede ikke at komme i himlen i det øjeblik, han døde. Der var kun to muligheder, han kunne vælge imellem – den ene var lidt mere tid til at leve og tjene sandheden og brødrene, den anden var at falde i søvn i døden. Men der var noget, der ville være ”langt bedre” end begge disse ting, og det var

at være sammen med Kristus; men han vidste, at dette var umuligt på det tidspunkt. Han vidste, at Kristi "genkomst" lå langt ude i fremtiden; og han vidste også, at hans belønning som kristen ikke ville blive givet ham, før han modtog den ved opstandelsen på den sidste dag. 2 Timoteus 4:7,8

"Vores jordiske bolig"

Apostlen Paulus' ord i 2 Korintherbrevet 5:1-9 misfortolkes undertiden således, at de betyder, at kristne kommer til himlen straks, når de dør; men dette er ikke, hvad dette afsnit lærer, når det forstås korrekt. Paulus siger: „Vi ved, at hvis vores jordiske bolig, dette telt, bliver revet ned, har vi en bolig fra Gud, et hus, der ikke er bygget af hænder, evigt i himlene.“ Paulus vidste, at denne herlige forsyning af himmelsk liv var blevet lovet af Jesus, men forventede han at modtage den i dødsøjeblikket?

Åbenbart ikke, for i det fjerde vers fortsætter han: »Ikke for at vi skal blive afklædt, men for at vi skal blive påklædt, så det dødelige kan blive opslugt af livet.« I 1 Korintherbrevet 15:51-55 viser han tydeligt, at menigheden ikke vil blive klædt på med udødelighed før opstandelsen, når "den sidste basun" lyder. Dette placerer det efter Kristi genkomst og stemmer overens med alle de andre skriftsteder, der omhandler emnet.

Når Paulus i 2 Korintherbrevet 5:8 taler om at være »fraværende fra legemet« og om at være »til stede hos Herren«, sætter han tilsyneladende ikke dette nuværende liv i kontrast til det opstandne liv hinsides graven, men taler snarere om to tilstande, der er

mulige for den kristne lige her i dette liv. Den ene er en tilstand af nærhed til Herren gennem trofasthed i at gøre hans vilje, og den anden er en tilstand af relativ fremmedgørelse fra ham gennem utroskab i at lytte til hans instruktioner. Paulus siger: "Derfor arbejder vi, for at vi, hvad enten vi er til stede eller fraværende, må blive godkendt af ham." Det vil sige, at uanset om vi altid er i stand til at føle os tæt på Herren, eller om vi til tider føler os fjernt fra ham på grund af vores ufuldkommenhed, bør vi som kristne arbejde ihærdigt for, at vi til sidst kan blive godkendt af ham og høre Mesterens "godt gjort".

"Deres gerninger følger dem"

Åbenbaringen 14:13 er et dyrebart løfte, der gælder i en meget begrænset periode ved tidens ende og ikke kan bruges som en generel udtalelse, der beskriver Guds måde at omgås sit folk på gennem hele evangeliets tidsalder. Der står: »Skriv: Salige er de døde, som dør i Herren fra nu af. Ja, siger Ånden, de skal hvile fra deres arbejde, og deres gerninger følger dem.«

Udtrykket "fra nu af" er nøglen til en korrekt forståelse af dette afsnit, da det viser, at løftet kun gælder fra et bestemt tidspunkt og fremad. Sammenhængen tyder på, at den tid, der hentydes til, er ved tidens ende, efter Kristi genkomst; at der ville være en periode kaldet en "høst", hvor de trofaste hellige, når de afsluttede deres jordiske løb i døden, ikke behøvede at forblive sovende i døden, men straks ville blive oprejst for at tage del i

aktiviteten i forbindelse med oprettelsen af det nye rige.

Paulus hentyder til dette i 1 Korintherbrevet 15:51,52: "Se, jeg viser jer en hemmelighed," siger apostlen og antyder, at det, han er ved at nævne, er en undtagelse fra den generelle regel: "Vi skal ikke alle sove, men vi skal alle forvandles, i et øjeblik, i et øjeblik blink, ved den sidste basun; for basunen skal lyde, og de døde skal opstå uforgængelige, og vi skal forvandles."

Ja, alle de hellige skal dø – være "trofaste indtil døden" – og "alle" skal forvandles for at ikklæde sig udødelighed; men der vil være nogle, ved den sidste basun, som ikke behøver at forblive "sovende" i døden. Det er dem, der, selv om de ved døden vil ophøre med deres møjsommelige arbejde i Mesterens tjeneste, ved at blive genoprejst øjeblikkeligt, vil fortsætte lige ud med deres arbejde for ham. Men selv denne øjeblikkelige forvandling fra dødelighed til udødelighed vil ikke ske, fordi de er dødssikre, men fordi deres opstandelse vil finde sted i dødsøjeblikket – de behøver ikke at vente i søvn indtil Herrens genkomst, som det var nødvendigt for resten af menigheden.

"Ingen er steget op til himlen"

Der blev ikke givet nogen himmelske løfter til Guds trofaste tjenere før Jesu første komme; og Mesteren selv gør det klart, at indtil da var der ingen, der var steget op til himlen. Vi citerer Jesu ord: "Ingen er steget op til himlen, undtagen den, der kom ned fra himlen, nemlig Menneskesønnen." (Johannes 3:13).

Jesu apostle forstod dette klart, for Peter sagde på pinsedagen om den trofaste patriark David: "For David er ikke steget op til himlene." Apostlenes Gerninger 2:34

Mange mener, at Enoch, som Gud forvandlede, blev ført til himlen, men sådan er det ikke. Tilsyneladende bestod Enochs »forvandling« blot i, at han blev taget bort i døden uden selv at skulle gennemgå de dødsprocesser, der følger med døden; og muligvis før han nåede at opleve den smertefulde oplevelse at se andre dø. Ifølge beretningen blev han forvandlet, for at »han ikke skulle se døden«.

Paulus nævner i Hebræerbrevet kapitel 11 Enoch blandt fortidens trofaste, om hvem han sagde: „Alle disse døde.“ (Hebræerbrevet 11:5,13). I 1. Mosebog 5:24 fortælles det, at Enoch „var ikke mere, for Gud tog ham.“ Et lignende udtryk findes i Jeremias 31:15, hvor der i beskrivelsen af Rachels døde børns tilstand står, at de »var ikke«. Beviserne er altså overbevisende for, at uanset hvad der ellers måtte ligge i tanken om Enochs borttagelse, så kom han ikke til himlen.

Elia og vognen

Nogle hævder, at Elias må være i himlen, i og med at de formoder, at han blev ført op til himlen i en vogn. Men beretningen viser, at den brændende vogn blot adskilte Elias fra Elisa. Det var hvirvelvinden, der fik Elias til at stige op til himlen. (2. Kong. 2:11). I denne sammenhæng bør man huske, at ordene "himlen" og "himlene" ofte bruges i Skriften som en beskrivelse af den atmosfære, der omgiver jorden ( ); og det var åbenbart ind i denne "himmel", at Elias blev ført af

den hvirvelvind, der afsluttede hans begivenhedsrige liv. 1. Mosebog 1:8,9,14,15,17,20; 7:11,23; Zakarias 2:6

Det faktum, at disciplene i forvandlingssynen så Elias og Moses, betyder ikke, at disse to profeter på det tidspunkt faktisk levede et eller andet sted i himlen. Da Jesus kom ned fra Forvandlingsbjerget, sagde han til sine disciple: »Fortæl ingen om dette syn, før Menneskesønnen er opstået fra de døde.« (Mattæus 17:9). En vision er ikke virkelighed. Peter så en vision af urene dyr, der blev sænket ned fra himlen i et klæde, men det var ikke virkelige dyr. Johannes på øen Patmos havde en række visioner, hvor alle mulige genstande, levende og livløse, dukkede op foran ham i et stort historisk panorama af to tidsaldre, men ingen af de ting, han så, var virkelige. Således så disciplene en vision, hvor Moses og Elias dukkede op, men begge disse profeter sov i døden, og det gør de stadig den dag i dag, og vil gøre det indtil opstandelsen. Hebræerne 11:35,39,40

Denne forvandlingsvision handlede om Kristi rige, når det er etableret for at regere over jorden. Alle sande kristne, der da er ophøjet til himmelsk herlighed, vil regere sammen med Kristus, og formålet med dette herredømme er at velsigne menneskeheden generelt med sundhed og liv på jorden. Det vil være i denne tid, at paradiset skal genoprettes.

KAPITEL 6

Hvor er paradiset?

Mange mennesker bruger ordene "paradis" og "himlen", som om de var synonyme, og normalt opfattes begge udtryk som henvisende til en tilstand eller et sted med åndelig salighed langt væk fra denne materielle verden af synd og død. Og man mener, at alle gode kristne kommer til dette sted umiddelbart efter døden. Der er dog nogle, der skelner mellem paradis og himlen og hævder, at det førstnævnte er en slags mellemtilstand, som næsten alle kommer ind i ved døden, og hvor de forbliver indtil den kommende dommedag, hvor de enten vil blive overført til en himmel af salighed, der varer evigt, eller til et helvede af tortur, som ligeledes skal være uendeligt.

En omhyggelig undersøgelse af Skrifterne viser, at de ovennævnte synspunkter er fejlagtige, og at denne misforståelse blot er endnu et tegn på den store bedragers bestræbelser på at understøtte sin oprindelige løgn: »I skal slet ikke dø.« Hvis de døde er døde, som vi har opdaget, at Skrifterne så tydeligt lærer, kan de, der dør, umuligt more sig, hverken i paradiset eller i himlen.

Ordet "paradis" betyder bogstaveligt talt en have eller en park. Det anvendes korrekt og i overensstemmelse med Skriften om Edens Have, hvorfra mennesket blev forvist på grund af synd. I Ezekiel 36:34,35 angiver profeten, at en tilstand som i Edens Have skal genoprettes på jorden, hvilket ifølge apostlen Peters vidnesbyrd i Apostlenes

Gerninger 3:20,21 også er den samlede erklæring fra alle Guds hellige profeter. Peter henviser her til den periode, hvor genoprettelsen af det jordiske paradiset skal fuldendes, som "tiderne for genoprettelse af alle ting".

Ved nøje at undersøge apostelens ord vil man bemærke, at "genoprettelsesperioden" skal følge efter Kristi genkomst – "som himlen skal modtage indtil tiderne for genoprettelse af alle ting." Hvis paradiset altså skal være en verdensomspændende tilstand af lykke og fuldkommenhed her på jorden, eksisterede det ikke kun ikke på tidspunktet for Jesu første komme, men vil ifølge Peters ord heller ikke blive en realitet, før Kristus vender tilbage og opretter sit rige.

Tyven i paradiset

Hvad mente Jesus med sit løfte til tyven på korset? Jesu udtalelse: "Du skal være med mig i paradiset," er et svar på tyvens bøn: "Herre, husk mig, når du kommer ind i dit rige." (Lukas 23:42). Vi skal ikke antage, at tyven vidste ret meget om Messias' forventede rige. Det var ikke nødvendigt, at han vidste meget om det for at fremsætte en sådan anmodning. Inskriptionen over Mesterens hoved viste tydeligt, at han hævdede at være en konge; og selvom det på det tidspunkt ikke så ud til, at Jesus nogensinde ville være i stand til at udøve kongelig autoritet eller være i en position, hvor han kunne hjælpe nogen, tænkte tyven uden tvivl, at det ikke kunne skade at vise en vis respekt og anerkendelse

af denne påståede kriminelle konge ved at bede om at blive optaget i hans rige.

Denne venlige gestus fra tyvens side, som udsprang af et simpelt ønske, der lå til grund for hans bøn om , blev taget op af Jesus og omsat af ham til et levende, strålende løfte – »Du skal være med mig i paradiset.« At Jesu svar var ment som en anerkendelse af, at tyvens bøn var passende, fremgår af hans brug af ordet »sandelig« – med andre ord, din bøn er i overensstemmelse med den guddommelige plan. ”Jeg er en konge, jeg vil have et rige, og du vil blive husket i det rige – ”Du skal være med mig i paradiset.”

At Jesu rige endnu ikke var etableret på det tidspunkt, hvor han gav denne løfte til tyven, fremgår tydeligt af, at han lærte sine disciple at bede: ”Dit rige komme. Din vilje ske på jorden, som i himlen.” (Mattæus 6:10). Denne inspirerede bøn understreger ikke blot, at det messianske rige på det tidspunkt ikke var en realitet, men den underbygger også den tanke, vi allerede har opdaget, nemlig at når det kommer, skal det være lige her på jorden.

Tyven bad altså om en jordisk velsignelse, og Jesu svar lovede en jordisk velsignelse. Disse jordiske velsignelser fra det genoprettede paradys under det messianske riges styre vil være tilgængelige for hele menneskeheden, når ”genoprettelsens” tid indledes. Indtil da må den venlige tyv, såvel som alle dem, der er i gravene, dog vente på de lovede velsignelser – vente i dødens søvn, indtil morgenen på jordens nye

dag, hvor de vil blive vækket af Menneskesønnens røst. Johannes 5:28

Hvad mente Jesus så med udtrykket ”i dag” i sit løfte til tyven på korset? Den tilsyneladende vanskelighed ved at forene dette afsnit med Skriftens generelle vidnesbyrd om de dødes tilstand skyldes en forkert placering af kommaet i nogle oversættelser af Bibelen. De oprindelige, inspirerede skrifter i Bibelen var slet ikke tegnsat, fordi tegnsætning på det tidspunkt endnu ikke var opfundet. Tegnsætning er faktisk af forholdsvis moderne oprindelse, idet den først blev indført i litteraturen for nogle få hundrede år siden.

Bibelens oversættere, der ligesom næsten hele den religiøse verden troede, at dødens øjeblik er øjeblikket for overgangen til himmelsk salighed, indsatte kommaet i dette afsnit for at få det til at stemme overens med deres teologiske dogmer. Ved blot at ændre placeringen af dette komma får vi den rette tanke frem i teksten: »Sandelig siger jeg dig i dag: Du vil være hos mig i paradiset.« Således afslører Mesteren den implicitte tillid, han havde til den himmelske Faders plan for ham.

”I dag” i Jesu udtalelse var en dag, hvor det fra et menneskeligt synspunkt syntes umuligt, at han nogensinde skulle få et rige. Men Mesterens tro var så stor, at han med fuld tillid, selv på et tidspunkt, hvor alle naturlige omstændigheder udfordrede hans håb, var i stand til at forsikre tyven definitivt og positivt om, at der virkelig skulle komme et messiansk rige –

paradiset skulle genoprettes, og han ville være der og få mulighed for at nyde dets velsignelser.

Paulus ført op til paradiset

I 2 Korintherbrevet 12:1-4 fortæller Paulus om et syn, hvor han blev "oprejst til paradiset". Dette var, som apostlen forklarer, et "syn", og det betyder slet ikke, at paradiset faktisk eksisterede på det tidspunkt. Apostlen forklarer, at han i dette samme syn også blev oprejst til den "tredje himmel". Denne oplysning giver os nøglen til betydningen af hele synet.

Apostlen Peter fortæller os i sit andet brev, kapitel 3, om denne "tredje himmel", som Paulus så i et syn. Peter nævner faktisk alle tre "himle" og ikke blot den "tredje". Han forklarer, at den første af disse himle eksisterede før syndfloden i Noas tid, og at den blev ødelagt på tidspunktet for syndfloden. Han fortæller også, at den anden himmel opstod på tidspunktet for syndfloden og skal ødelægges efter Kristi genkomst. "Ikke desto mindre," fortsætter apostlen, "venter vi, i henhold til hans løfte, på nye himle og en ny jord, hvor retfærdighed bor."

Denne "nye himmel", som vi ser frem til, vil altså være den "tredje". Peter taler også om en "ny jord". Det er denne "nye jord", som Paulus beskriver som "paradiset" i sin vision. Nu gør Peter det klart, at både den nye eller "tredje" himmel og den nye eller "paradisagtige" jord skal skabes eller bringes til live efter Kristi genkomst. Dette bekræfter vores tidligere konklusioner, nemlig at paradiset endnu ikke eksisterer, og at ingen derfor kan komme til paradiset i dødsøjeblikket.

Velsignelser i "paradis"-jorden

Peter siger, at vi "i henhold til hans løfte" ser frem til "nye himle og en ny jord". Det "løfte", som apostlen åbenbart hentyder til, er det i Esajas 65:17-25. Et af de fremtrædende fakta i forbindelse med dette løfte, som man vil bemærke ved læsningen, er, at med skabelsen af den "nye jord" kommer der "glæde"; en ende på "gråd"; der vil ikke længere være "spædbørn", der vil være økonomisk tryghed, idet de, der bygger huse, vil "bebo dem"; "de skal ikke arbejde forgæves eller frembringe ulykke"; før de kalder, vil Herren "svare"; "ulven og lammet skal græsse sammen"; og endelig det altomfattende løfte: "De skal ikke skade eller ødelægge på hele mit hellige bjerg [rige], siger Herren."

Dette er et af Bibelens herlige løfter om riget, da udtrykket "bjerg" her bruges til at symbolisere Guds rige. Det er det bjerg, der beskrives i Daniel 2:35,44,45, som skal vokse og fylde hele jorden. Det er det rige, hvor tyven på korset vil blive husket: det rige, som vil genoprette paradiset tilstand over hele verden. Intet i denne profeti tyder på, at det er et løfte om himmelske velsignelser – det er alt sammen jordisk.

De samme nye himle og den nye jord nævnes i Åbenbaringen 21:1-4, hvor de samme velsignelser er lovet at følge efter deres indførelse. Hvilke vidunderlige og vidtrækkende velsignelser det er! Vi citerer: »Gud vil tørre alle tårer af deres øjne, og døden skal ikke længere være, ej heller sorg, ej heller

r t gråd, ej heller skal der være mere smerte; for det første er forbi.«

Både Esajas og Åbenbaringsforfatteren forbinder den "nye himmel" og den "nye jord" med det "nye Jerusalem". Paulus identificerer i Galaterbrevet 4:26 kirken som denne himmelske Jerusalem-klasse. Kirken kaldes også Kristi "brud", og i Åbenbaringen 21:9,10 lærer vi, at denne "brud" faktisk er det "nye Jerusalem". Således er det, at når den nye himmel og den nye jord endelig er etableret, vil kirkeklassen allerede være fuldendt og vil være hos Herren Jesus som medarvinger med ham i denne nye kongerigsordning.

Derefter vil de som hans brud deltage i det velsignede arbejde med at genoprette livet for alle, der vil høre og komme til livets kilde, der da vil blive stillet til rådighed – "Og Ånden [vores Herre Jesus] og bruden siger: Kom. ... Og den, der vil, lad ham tage livets vand frit." (Åbenbaringen 22:17). Dette livets vand vises at komme ud fra under Guds og Lammets trone – en smuk, kombineret symbolik, der fortæller os, at de livets velsignelser, der da vil være tilgængelige, vil være underlagt det nye riges regeringsbestemmelser – "tronen" – og vil være gratis for alle, der ønsker dem, på grund af det slagtede Lammes forsoningsværk. Åbenbaringen 22:1

"Himlene" og "jorden" er naturligvis også symbolske; og Skriften angiver, at de repræsenterer de to faser af det nye rige: den himmelske fase, der primært består af Jesus og hans herliggjorte menighed, som vil være de åndelige, usynlige

herskere i riget; og den jordiske fase, der hovedsageligt består af de opstandne gamle profeter og andre værdige fra fortiden, som skal blive "fyrster over hele jorden." Salme 45:16

Jesus sagde: "I vil se Abraham, Isak og Jakob og alle profeterne i Guds rige," og ganske rigtigt vil de blive oprejst fra de døde og genoprettet til et fuldkomment menneskeliv; og det vil være disse fuldkomne "statsmænd", repræsentanter for den guddommelige Kristus, der vil have direkte kontakt med menneskehedens verden. Ja, det vil være et virkeligt rige, og når det er oprettet, vil det resultere i virkelige livets velsignelser for hele den stønnende skabning.

Dette er altså det håb, som Skrifterne giver os som trøst og støtte i nødens stund. Herlighed, ære og udødelighed som medarvinger med Jesus i hans rige for alle trofaste kristne; og genoprettet menneskeliv i et jordisk paradys for alle andre mennesker, der, når Messias' rige er oprettet, adlyder dets love og tager imod »livets vand frit«.

Rigets velsignelser

Hvilken herlig tid med velsignelser vil dette guddommelige rige give den syndsyge verden som svar på bønnerne: "Dit rige komme. Din vilje ske på jorden, som i himlen"! Det vil sandelig være en ny tidsalder. Overgangene fra den ene tidsalder til den anden i fortiden har været markante og fremtrædende, men denne forandring vil være den mest fremragende og begivenhedsrige af alle, fordi den vil betyde en overførsel af verdensherredømmet

fra Satans dødsregime til Messias' livsregime; fra den overtroiske tilbedelse af falske guder til den intelligente tilbedelse af Jehova, den sande Gud, og Kristus, hans Søn, verdens Forløser og Livgiver.

Selve tanken om så vidtrækkende forandringer ville være svimlende for troen, hvis det ikke var for erkendelsen af, at de er blevet lovet og planlagt af den Almægtige Gud og Skaberen af universet, som er lige så rigeligt i stand til at genoplive de døde gennem sin Søn, som han var til at skabe liv i første omgang. Og hvilket skue det vil være – en hel race, der vender tilbage til Gud og til livet med sange om evig glæde på deres læber og i deres hjerter! Åh ja, »de skal få glæde og fryd, og sorg og suk skal flyve bort.« Esajas 35:10

Sorg og suk synes nu uadskillelige fra vores væren, men det guddommelige løfte er, at de vil "flyve bort". Synd, sygdom og død har været årsagen til al sorg i verden, og disse "fjender" af menneskeheden skal tilintetgøres af Messias' rigemagt. Selvom gråd i sæk og aske har varet gennem den lange nat af syndens og dødens herredømme, venter der således glæde på den stønnende skabning i den tusindårige morgen, der nu snart skal bryde frem. Da vil tårerne blive tørret bort fra alle ansigter, og skønhed vil blive givet i stedet for aske, og glædens olie i stedet for tunghedens ånd.

I Esajas 25:6-9 giver profeten os en profetisk beskrivelse af det nye rige, hvor paradiset tilstand vil blive genoprettet over hele verden, og en del af denne profeti erklærer, at Gud da vil "opsluge døden i sejr".

I 1. Korintherbrev 15:54 citerer apostlen Paulus dette løfte og forklarer, at det vil blive opfyldt efter kirkens ophøjelse til udødelighed sammen med sin Herre. Et af de oprindelige løfter om rigets velsignelser blev givet til Abraham, hvor Gud fortalte ham, at gennem hans afkom skulle alle jordens slægter velsignes.

I Galaterbrevet 3:8, 16 og 27-29 forklarer Paulus, at opfyldelsen af det løfte, der blev givet til Abraham, vil komme gennem Kristus og hans herliggjorte menighed, hans trofaste efterfølgere i denne tidsalder. Dette er altså grunden til, at paradisetts livsbetingelser og lykke endnu ikke er blevet genoprettet på jorden; det vil sige, at Kristi tilhængere i denne tidsalder, som skal dele hans himmelske hjem og være medarvinger med ham i uddelingen af livets velsignelser til verden, først og fremmest skal udvælges og forberedes til deres høje stilling i riget.

Tidens tegn viser uden tvivl, at vi lever i slutningen af denne tidsalder, hvor udvælgelsen af Kristi menighed er næsten afsluttet. Det betyder, at den »søde fremtid« i verdens gyldne tidsalder af velsignelse nu nærmer sig, og at den mørke nat med gråd snart vil vige for en morgen med sang. Hvilken glædelig tid det vil være, når begravelser ikke længere er dagens orden, men i stedet kommer det lykkelige gensyn med venner og slægtninge, der engang var elskede, men som en tid var tabt i døden – et gensyn, der vil være permanent for alle dem, der da adlyder det guddommelige riges love og gennem lydighed bliver delagtige i den guddommelige Kristi og hans herliggjorte bruds genoprettende kræfter .
Åbenbaringen 22:17

Intet væsen af den forløste race vil være for lavt til, at den guddommelige nåde kan nå det gennem rigets almægtige og velsignede virkemidler. Ingen fornedrelse af synd vil være for dyb til, at barmhjertighedens hånd kan nå ned og redde den blodkøbte sjæl; intet mørke af uvidenhed og overtro vil være for tæt i noget hjerte, uden at det guddommelige sandheds og kærligheds lys vil trænge igennem dets mørke og bringe det en viden om den nye dags glæde og fryd og en mulighed for gennem lydighed at få del i dens velsignelser. Ingen sygdom, der kan angribe og forurene det fysiske system, vil være uden for den Store Læges øjeblikkelige kontrol. Og ingen misdannelse eller psykisk sygdom vil være i stand til at modstå hans helbredende berøring.

Men lad ingen et øjeblik tro, at dette betyder universel forsoning og frelse for hvert enkelt menneske uanset deres lydighed mod det nye riges love; for Skrifterne lærer ikke om en sådan ubetinget frelse. I Apostlenes Gerninger 3:20-23 fortæller apostlen os om den kommende tid med genoprettelse, som Gud har lovet gennem alle sine hellige profeter, men gør det klart, at den enkeltes modtagelse af disse velsignelser vil afhænge af lydighed mod "den profet", den guddommelige Kristus. Han siger: "Det skal ske, at enhver sjæl, som ikke vil høre på den profet, skal udryddes af folket."

Paulus rejste spørgsmålet om, hvordan man kan tro på Kristus, hvis man ikke har hørt om ham. Faktisk vil ingen blive hverken frelst eller fortabt i sin uvidenhed. Skriften lærer, at ingen vil blive udryddet i

det, som Åbenbareren beskriver som den "anden død", før han gennem en klar viden om sandheden har haft fuld mulighed for at tro og adlyde. For at nå dette mål sørger Guds plan for en opvågning af alle, der sover i døden. Denne opvågning henvises der til af Paulus, hvor han i 1 Timoteus 2:3,4 siger, at det er Guds vilje, at alle skal blive "frelst" – ikke frelst evigt, men frelst fra dødens søvn, for at de kan komme til erkendelse af sandheden, især sandheden om Guds gave af sin Søn som deres Forløser. Men evigt liv vil kun være den lykkelige del for dem, der, når de bliver oplyst, "tror" på ham. Denne begrænsning af Guds nåde er klart angivet i Johannes 3:16: "For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne Søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv."

Det er ikke op til os at gisne om, hvor mange eller få der vil afvise Guds nåde i tusindårsriget, når det rene budskab om sandheden vil dække jorden. De nuværende forhold giver os intet kriterium at dømme efter, fordi verden i øjeblikket er forblindet af den store bedrager, Satans, vildledende indflydelse. Det er en fejl at antage, at alle, der bor inden for hørevidde af kirkeklokker, har en rimelig mulighed for at lære om Kristus og tro på ham, fordi der er så mange modstridende kirkeklokker. De er selv håbløst uenige om, hvad der udgør sandheden; og hvis blinde leder blinde, hvilken u e kan vi da forvente, andet end at begge vil falde i forvirringens og tvivlens grøft. Sådan er det.

Men helt i begyndelsen af kongeriget, hvor tyven på korset bad om at blive husket, vil Satan,

menneskehedens ærkeforfører, blive bundet. (Åbenbaringen 20:1,2). Messias' magtovertagelse sammenlignes af profeten med solens opgang, idet den nye konge på jorden betegnes som "Retfærdighedens Sol", som skal opgå med helbredende og livgivende kræfter, sprede tågen af mørke og overtro og oplyse verden med det sande evangelium om Guds kærlighed. Malakias 4:2

Det vil være det tidspunkt, hvor alle vil have en ægte mulighed for at bevise deres loyalitet over for de guddommelige principper om retfærdighed, som da vil blive eksemplificeret i det messianske riges ordninger, og få det privilegium at bo evigt i det genoprettede jordiske paradis. De, der ikke tror og adlyder, vil ifølge Skriften blive "udryddet fra folket". Apostlenes Gerninger 3:23

Således skal Guds rige komme, og hans vilje ske på jorden, som den sker i himlen. Således vil Kristus regere som Faderens stedfortræder, indtil han har nedlagt al fjendtlig autoritet og magt og fået hvert knæ til at bøje sig og hver tunge til at bekende Gud Faderens visdom, retfærdighed, kærlighed og magt.